

Het Waterschapshuis

Begroting 2019

Het Waterschapshuis

Versie 8-2-2018 t.b.v. AB van 19 april 2018

Kenmerk: V0388/CONCEPT

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast is in dit deel het begrotingsprogramma Instandhouding uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op het begrotingsprogramma Instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur worden vastgesteld.

CONCEPT

Inhoudsopgave

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding	2
1 Voorwoord	6
2 Leeswijzer	8
3 Begroting in één oogopslag	9
4 Financiële analyse	10
5 Paragrafen	11
5.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar	11
5.2 Uitgangspunten en normen	11
5.3 Incidentele baten en lasten	12
5.4 Kostentoe rekening	12
5.5 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	13
5.6 Weerstandsvermogen	13
5.7 Financiering	15
5.8 Verbonden partijen	15
5.9 Bedrijfsvoering	16
5.10 EMU saldo	16
6 Begroting naar programma's	17
7 Begroting naar kosten – en opbrengstesoorten	18
8 Subprogramma 1 Bestuur en organisatie	19
8.1 Wat willen we bereiken?	19
8.2 Relevante beleidskaders	19
8.3 Ontwikkelingen 2019	19
8.4 Wat gaan we daarvoor doen?	20
8.5 Wat mag het kosten?	21
9 Subprogramma 2 Kennis en verbinden	22
9.1 Wat willen we bereiken?	22
9.2 Relevante beleidskaders	22
9.3 Ontwikkelingen 2019	23
9.4 Wat gaan we daarvoor doen?	23

9.5	Wat mag het kosten?	24
Deel 2: Projecten waterschappen		25
10	Programma 3 Waterketen	26
10.1	Wat willen we bereiken?	26
10.2	Relevante beleidskaders	26
10.3	Wat gaan we daarvoor doen?	27
10.4	Wat mag het kosten?	28
11	Programma 4 Bedrijfsfuncties	29
11.1	Wat willen we bereiken?	29
11.2	Relevante beleidskaders	29
11.3	Wat gaan we daarvoor doen?	30
11.4	Wat mag het kosten?	32
12	Programma 5 Uitvoering: Diensten	33
12.1	Wat willen we bereiken?	33
12.2	Relevante beleidskaders	34
12.3	Wat gaan we daarvoor doen?	34
12.4	Wat mag het kosten?	37
Deel 3: Projecten derden		38
13	Programma 6 Derden AHN, BM en SAW@	39
13.1	Wat willen we bereiken?	39
13.2	Relevante beleidskaders	39
13.3	Business cases bij dit programma	40
13.4	Wat gaan we daarvoor doen?	40
13.5	Wat mag het kosten?	41
14	Programma 7 Informatiehuis Water	42
14.1	Wat willen we bereiken?	42
14.2	Relevante beleidskaders	43
14.3	Wat gaan we daarvoor doen?	44
14.4	Wat mag het kosten?	45
Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen 2019		46
15	Bijlagen	47

15.1	Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit	47
15.2	Bijlage 2 Verdeelsleutels	48
15.3	Bijlage 3 Bijdragen per waterschap	49
15.4	Bijlage 4 Totaal bijdragen herzien 2018 t.o.v. 2019	58
15.5	Bijlage 5 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden)	61
15.6	Bijlage 6 EMU saldo	62

---

1 Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2019 van Het Waterschapshuis. Deze begroting maakt inzichtelijk op welke wijze het Waterschapshuis de in 2019 gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen hiermee gemoeid zijn.

De indeling van de begroting 2019 is gelijk aan de geactualiseerde begroting 2018:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen
- Deel 3: Projecten derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen op basis van het meerjarenprogramma

Voor meer informatie wordt verwezen naar de leeswijzer in hoofdstuk 2.

De begroting 2019 is gebaseerd op:

- Een flexibele organisatie waarin de medewerkers die de programma's/projecten/diensten uitvoeren of worden ingeleend vanuit de waterschappen of worden ingehuurd vanuit de markt.
- Een organisatie waar de vaste kern en instandhouding synoniem zijn. Maar waar ook binnen de vaste kern zoveel als mogelijk met meerjarige contracten wordt gewerkt, in zoverre dit binnen de wetgeving mogelijk is.
- Een organisatie die in haar programma's werkt volgens Integraal Project Management (IPM).
- De uitgangspunten van de kaderbrief 2019.

In de begroting 2019 zijn enkele aanpassingen verwerkt ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2018:

- De kosten zijn geïndexeerd met 1,5%.
- In de begroting 2019 zijn de uurtarieven voor inleen (vanuit waterschappen) en inhuur bijgesteld van € 94 naar € 95,41. De uurtarieven voor medewerkers op de payroll zijn bijgesteld van € 70 naar € 71,05. Beide tarieven zijn gebaseerd op de Handleiding overheidstarieven 2018 (ministerie van Financiën) en geïndexeerd met 1,5%. In de financiële analyse in hoofdstuk 4 is toegelicht wat de wijziging in uurtarieven in de begroting van HWH betekent. De inhuurtarieven kunnen in 2019 echter onder druk komen te staan vanwege de voorziene schaarste aan ICT personeel.
- De ontwikkelingen en actualisaties in dienstverleningsovereenkomsten zijn verwerkt.
- De actuele capaciteitsplanning per project is verwerkt.
- In 2018 zal, zoals aangekondigd in de kaderbrief, de kwaliteit van de organisatie verder worden verbeterd. Dit is in de geactualiseerde begroting 2018 in detail uitgewerkt en komt tot uitdrukking in een aantal interne projecten binnen de instandhouding. Een deel van deze interne projecten loopt nog door in 2019.
- Er is voor zover mogelijk rekening gehouden met de uitkomsten van het Koersplan 2018-2020. Indien de koerscommissie later in 2018 tot gewijzigd beleid leidt, zal hiervoor via een begrotingswijziging budget worden gevraagd aan het Algemeen bestuur.

Korte analyse van de begroting:

De begroting 2019 daalt met € 2.554.603 ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2018, wat hoofdzakelijk veroorzaakt wordt door een wijziging in producten (€ 2.366.499 daling), eenmalige karakter interne projecten (€ 300.000 daling) en een herberekening van de basisuurtarieven (€ 111.895 stijging). De daling van de producten wordt vooral veroorzaakt doordat er rekening is gehouden met de einddatum van projecten zoals is vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomsten, waarbij niet alle projecten doorlopen in 2019. Voor die projecten of beheer- en onderhoudsdiensten waarvan de Dienstverleningsovereenkomst in 2018, dan wel in 2019 aflopen, maar waar het in de lijn der verwachting is dat deze worden gecontinueerd, zijn de ramingen daarvan voor het gehele jaar opgenomen. Overigens is de verwachting dat in de loop van 2019 nieuwe projecten worden opgestart die een stijging kunnen veroorzaken die ongeveer even groot is als de daling van producten (zie deel 4 van de begroting).

Verdere bijzonderheden per deel zijn:

Deel 1. Instandhouding.

De ontwikkelingen in instandhouding zijn:

- a. Door wet- en regelgeving en de gewenste kwaliteit van de dienstverlening lopen de structurele kosten van instandhouding op ten opzichte van 2017 en blijven ze naar verwachting in lijn met 2018. Meer in detail:
  - Bestuur: door toenemend transparantie en control veranderd de vraagstelling en de wens voor informatie en ondersteuning. In 2018 zijn evaluatie, sectorscan en koersplan samengekomen en hebben geleid tot een uitbreiding van rollen van HWH. Met een verruiming van het budget voor innovatie is in dit plan dus nog geen rekening gehouden.
  - Facilitair: De kantoorautomatisering is overgenomen door Vechtstromen, 1 dag per week is er lokaal bezetting voor het oplossen van problemen die niet op afstand kunnen gebeuren.
  - Organisatieondersteuning: Structurele inrichting van BIWA (wetgeving), Privacy (wetgeving), communicatie en functioneel beheer interne systemen zoals SharePoint (projectdocumentatie en archief) hebben in 2018 geleid tot hogere kosten en zullen hier in 2019 niet veel van afwijken.
  - Mobiliteit: Contracten voor mensen die uitgeleend zijn aan derde partijen als restant van de flexibilisering moeten nog worden verlengd. De verwachting is dat de uiteindelijke kosten niet substantieel zullen afwijken van die van 2018.
- b. Zoals in de tussentijdse evaluatie HWH 2.0 verwoord, moet een impuls gegeven worden aan de kwaliteit van de HWH organisatie en haar gebruikte tooling. Hiermee is in 2017 een start gemaakt (o.a. kantoorautomatisering). In 2018 is de verbeteringsslag doorgezet met o.a. de verdere verbetering archivering en vervanging van het financieel systeem. Nazorg en afronding hiervan zal in 2019 plaatsvinden. Daarnaast worden de ondersteunende processen van HWH zoveel mogelijk samen met waterschappen georganiseerd. Nieuw project voor 2019 is de kwaliteitsverbetering (o.a. lean) uitvoering projecten en beheer.
- c. Ook zal de uitvoering van het koersplan in 2018 worden opgepakt en in 2019 verder worden uitgevoerd. Omdat uitwerking van het koersplan nog onvoldoende bekend is, is hiervoor een richtbedrag opgenomen.

Deel 2. Projecten Waterschappen

Op verzoek van de Opdrachtgeverstafel voert HWH opdrachten uit. De projecten uit de begroting 2018 worden in de begroting 2019 opgenomen, voor zover ze dan nog uitgevoerd worden.

Deel 3. Projecten derden.

Op de inhoud van deze projecten hebben de waterschappen maar beperkt invloed. De kosten binnen deze projecten zijn gedaald, als gevolg van het eenmalige karakter van een aantal projecten in 2018.

Een meer gedetailleerde financiële analyse is opgenomen in hoofdstuk 4.

2 Leeswijzer

De opbouw van de begroting 2019 is als volgt.

In deel 1 (hoofdstuk 3 tot en met 9) wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting van de begroting. Daarnaast is in dit deel het begrotingsprogramma Instandhouding uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op het begrotingsprogramma Instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur worden vastgesteld.

In deel 2 (hoofdstuk 10 tot en met 12) worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Waterketen, Bedrijfsfuncties en Diensten. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg. Dit uitvoerend overleg heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten. Dit deel van de begroting dient formeel door het Algemeen bestuur van HWH te worden vastgesteld.

In deel 3 (hoofdstuk 13 en 14) worden de begrotingsprogramma's derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's AHN, Beeldmateriaal en SAW@ en het programma IHW. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht van de waterschappen aan HWH beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van HWH. Dit deel van de begroting dient echter wel formeel door het Algemeen bestuur van HWH te worden vastgesteld.

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen voor 2019 worden verwacht op het moment van het opstellen van de begroting. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een dienstverleningsovereenkomst en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt.

Per Programma wordt een vaste opzet gehanteerd volgens de bekende 3 'W-vragen':

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

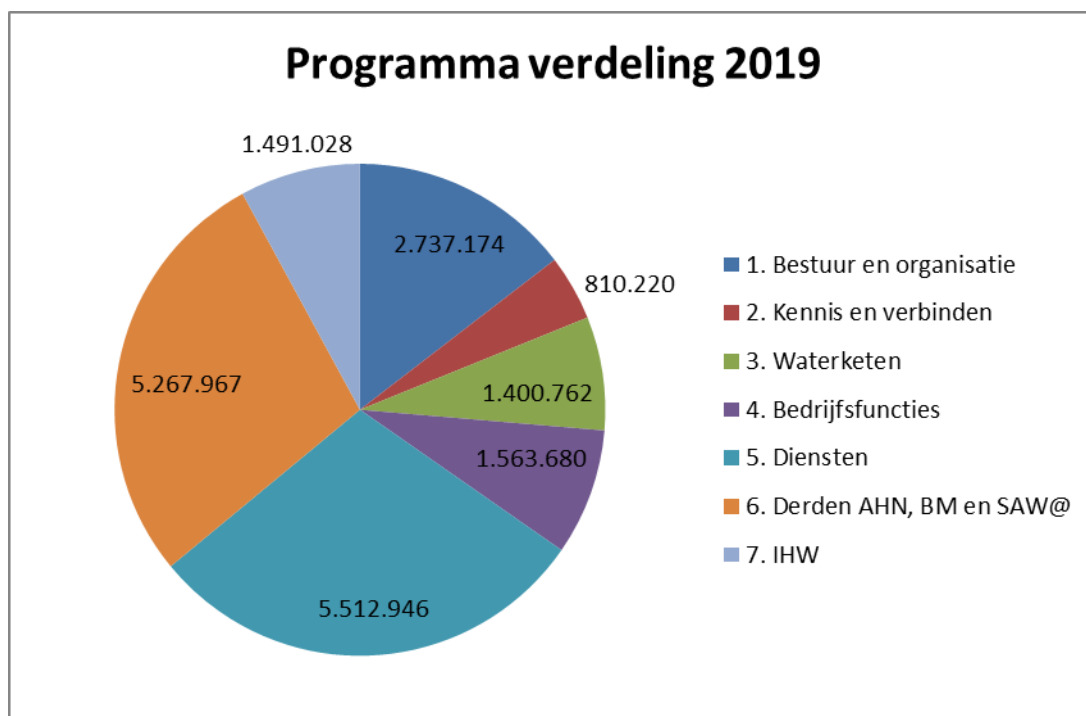
In hoofdstuk 5 zijn de wettelijk verplichte paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting. Hierin zijn onder andere de begrotingsuitgangspunten opgenomen, de risico-inventarisatie en de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

In de verdere hoofdstukken en bijlagen treft u diverse overzichten aan, waaronder de overzichten met bijdragen per product/per waterschap.

3 Begroting in één oogopslag

De opbouw van de begroting 2019 wordt in onderstaande cirkeldiagram in hoofdlijn weergegeven. De analyse van de geactualiseerde begroting 2018 ten opzichte van begroting 2019 wordt in hoofdstuk 4 weergegeven.

4 Financiële analyse

In dit hoofdstuk worden de mutaties tussen de geactualiseerde begroting 2018 en de begroting 2019 toegelicht. De totale begroting daalt met € 2.554.603 als gevolg van het eenmalige karakter van diverse interne projecten in 2018. Tevens is er rekening gehouden met de einddatum van projecten zoals is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten, waardoor niet alle projecten doorlopen in 2019. Voor die projecten of beheer- en onderhoud diensten waarvan de Dienstverleningsovereenkomst in 2018, dan wel in 2019 aflopen, maar waar het in de lijn der verwachting is dat deze worden gecontinueerd, zijn de ramingen daarvan voor het gehele jaar opgenomen. Overigens is de verwachting dat in de loop van 2019 nieuwe projecten worden opgestart die een stijging kunnen veroorzaken die ongeveer even groot is als de daling van producten (zie deel 4 van de begroting).

In de hoofdstukken 8 tot en met 14 wordt op de programma's een verdere toelichting gegeven.

Programma	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	Mutatie 2019 t.o.v. 2018 herzien
1. Bestuur en organisatie	2.011.325	2.554.937	2.406.484	3.239.910	2.737.174	-502.736
2. Kennis en verbinden	584.470	835.557	725.619	552.563	810.220	257.657
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>2.595.795</i>	<i>3.390.494</i>	<i>3.132.103</i>	<i>3.792.473</i>	<i>3.547.394</i>	<i>-245.079</i>
3. Waterketen	1.342.108	1.717.967	1.159.357	1.426.706	1.400.762	-25.944
4. Projecten Bedrijfsfuncties	1.719.965	2.071.819	1.079.715	2.265.604	1.563.680	-701.925
5. Projecten Diensten	5.484.934	6.801.356	5.722.555	6.025.328	5.512.946	-512.382
6. Projecten Derden AHN, BM en SAW@	5.420.603	5.828.465	4.520.049	5.267.967	5.267.967	-
7. Projecten Informatiehuis Water	2.300.152	2.972.549	1.576.801	2.560.301	1.491.028	-1.069.273
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>16.267.761</i>	<i>19.392.156</i>	<i>14.058.478</i>	<i>17.545.907</i>	<i>15.236.382</i>	<i>-2.309.524</i>
Totaal begroot	18.863.554	22.782.652	17.190.581	21.338.379	18.783.776	-2.554.603

De begroting 2019 is als volgt tot stand gekomen:

Wijzigingen begroting 2019 ten opzichte van geactualiseerde begroting 2018	Totaal	Instandhouding	Projecten
Geactualiseerde begroting 2018	21.338.379	3.792.473	17.545.907
Wijziging basis uurtarief	111.895	39.246	72.649
Subtotaal na wijziging uitgangspunten	21.450.275	3.831.719	17.618.556
Wijziging interne projecten	-300.000	-300.000	-
Nieuwe projecten	-	-	-
Beëindigde projecten	-1.845.778	-	-1.845.778
Wijziging begrote uren projecten	-12.175	-12.175	-0
Wijzigingen overige kosten projecten	-508.545	27.850	-536.395
Begroting 2019	18.783.776	3.547.394	15.236.382

Aan de begroting 2019 zijn geen nieuwe projecten toegevoegd. Nieuwe projecten worden aan de begroting toegevoegd zodra er een dienstverleningsovereenkomst gesloten is.

5 Paragrafen

5.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar

HWH 2.0

In 2018 is een start gemaakt met de uitwerking van de nieuwe koers. Vanuit het opgestelde koersplan is er voor Het Waterschapshuis meer ruimte gekomen om haar kennis en verbindingstaak goed uit te voeren en zo de sector te helpen met de moeilijke strategische vertaling van beleid naar uitvoering. Zodat de sector nog meer doelgericht kan werken.

Voor 2019 is de verwachting dat invulling is gegeven aan een ruimer mandaat voor het uitvoerend overleg. Dat de projecten samengebracht zijn in themaprogramma's waarna per programma een visie en strategiedocument inclusief meerjarenplan en kostenbaten analyse is opgesteld. Hierdoor neemt het OGT haar strategische verantwoordelijkheid en verdiept zich minder in de uitvoeringsdetails. Dit laat zij aan de UO's over.

De ingezette kwaliteitsverbetering van de business cases is hierdoor nog belangrijker geworden en die wordt in 2019 versterkt met een kwaliteitsimpuls (o.a. lean) van projecten en beheer.

Sturing en verantwoording binnen HWH 2.0

De inrichting van HWH 2.0 heeft invloed gehad op de begrotings- en verantwoordingstructuur van Het Waterschapshuis. Dat betreft onder andere het creëren van loden deuren tussen de diverse producten en programma's. De programma's die vallen onder instandhouding betreft de instandhouding van de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis, waarvan de kosten niet toegerekend worden aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers. Het uitgangspunt blijft dat alle geldstromen waarbij HWH (juridisch) contractpartner is, via de begroting van HWH blijven lopen.

Ten aanzien van begrotingswijzigingen leiden alleen contractmutaties (dienstverleningsovereenkomsten met waterschappen of derden) tot begrotingswijzigingen. Deze worden formeel vastgesteld door het Algemeen bestuur. De wettelijke zienswijzeprocedure geldt alleen nog voor begrotingswijzigingen die de "instandhouding" betreffen.

De bestuursrapportages zijn conform de wens van het Algemeen bestuur op andere wijze ingericht en meer toegesneden op de instandhouding en de capaciteit. De informatie inzake programma's en projecten wordt primair gericht aan de opdrachtgeverstafel en de stuurgroepen. Voor het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur zal deze informatie in de vorm van een bijlage worden meegezonden.

De uitgangspunten voor de begroting 2019 worden in de volgende paragraaf toegelicht. Belangrijke afwijkingen ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2018 worden per programma behandeld in de hoofdstukken 8 tot en met 14.

5.2 Uitgangspunten en normen

Voor de begroting 2019 hanteren we de volgende financiële uitgangspunten:

Indexering voor materiële kosten

Er is een generieke inflatiecorrectie doorgevoerd voor de materiële kosten van 1,5%. Daar waar sprake is van meerjarige contracten met een contractuele bepaling inzake inflatiecorrectie wordt deze meegenomen in de meerjarenraming.

Personeelslasten

Het gemiddelde begrotingsuurtarief voor inleen en inhuur in 2019 is € 95,41 (gebaseerd schaal 12 van de Handleiding Overheidstarieven 2018, Ministerie van Financiën, en geïndexeerd met 1,5%). Voor medewerkers op de payroll wordt een gemiddeld begrotingstarief in 2019 gehanteerd van € 71,05 (gebaseerd schaal 11 van de Handleiding Overheidstarieven 2018, Ministerie van Financiën, en geïndexeerd met 1,5%). De inhuurtarieven kunnen in 2019 onder druk komen te staan vanwege de voorziene schaarste aan ICT personeel.

Systematiek en kostprijs van de uitvoeringskosten

De norm voor de productiviteitsuren blijft 1400 uur (in lijn met Handleiding Overheidstarieven 2018, Ministerie van Financiën). De systematiek met het gebruik van kostenplaatsen en kostendragers blijft in stand.

Rekentarieven doorbelastingen

De rekestarieven voor de doorbelastingen van instandhouding zijn:

- Virtuele werkplek: € 300 per maand per medewerker;
- Capaciteitsmanagement: € 5.000 per medewerker voor de gehele begeleiding van instroom. Voor contractverlengingen wordt een rekestarief van € 2.500 gehanteerd.
- Inkoop: € 1.000 voor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding en € 2.500 voor een meervoudig onderhandse aanbesteding. Dit geldt wanneer het niet onder capaciteitsmanagement valt.

5.3 Incidentele baten en lasten

Deze paragraaf geeft inzicht in de baten en lasten die als eenmalig ten opzichte van voorgaande en komende begrotingsjaren moeten worden beschouwd.

De incidentele baten en lasten zijn in de begroting 2019 nihil.

5.4 Kostentoerekening

In de paragraaf betreffende de kostentoerekening wordt ingegaan op de principes die zijn gehanteerd bij de toerekening van kosten aan de kostendragers. Daarbij wordt inzicht gegeven in:

- de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de eis van objectieve en bedrijfseconomische criteria
- de kwantitatieve grondslagen die als onderdeel van de kostentoerekening zijn gehanteerd.

Verdeelsleutels

Naar verwachting vindt er de komende periode geen fusie van waterschappen plaats.

Bij de doorbelasting aan de deelnemende waterschappen worden soorten verdeelsleutels gebruikt:

- a. *Gelijke delen* - Totale kosten gedeeld door het aantal opdrachtgevers.
- b. *Verdeelmodel van de Unie van Waterschappen* - Totale kosten deels verdeeld in gelijke delen, deels naar rato van de belastingopbrengst, een en ander gelijk de Unie van Waterschappen dit verdeelmodel toepast.
- c. *Naar rato van het aantal inwoners* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal inwoners binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal inwoners binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
- d. *Naar rato van het aantal vervuilingseenheden* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal vervuilingseenheden binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal vervuilingseenheden binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.

- e. *Naar rato van het aantal hectare gebied* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal hectare van het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal hectare van de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
- f. *Vast procentueel per opdrachtgever bepaald gedeelte* – Procentueel deel van de totale kosten zoals dit als genoemd percentage is bepaald, niet afhankelijk gesteld van berekening of berekeningswijze.

5.5 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen

In 2019 worden geen onttrekkingen of toevoegingen aan voorzieningen of mutaties in bestemmingsreserves begroot.

5.6 Weerstandsvermogen

Algemeen

Het Waterschapshuis wil op gestructureerde wijze risico's beheersen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in de risico's zodat passende beheersmaatregelen getroffen kunnen worden. Conform artikel 4.19 van Het Waterschapsbesluit bevat de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen ten minste:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, met daarbij een beschouwing over de stand aan het begin, de mutaties en de stand aan het eind van het begrotingsjaar van de algemene reserves en de voorzieningen;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Inventarisatie van de risico's

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling per maart 2015 worden programma/project-specifieke risico's door de deelnemers aan het betreffende programma/project gedragen. Dit betreft de zogenaamde "loden deur". Dit belangrijke principe is verankerd in de Gemeenschappelijke regeling (artikel 4, 5, 36) en verder uitgewerkt in het dienstverleningshandvest (vrijwaringsbepaling) en de dienstverleningsovereenkomsten. Aangezien de programma/projectrisico's bij de deelnemers liggen, worden de risico's niet meer opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Wel wordt in de bestuursrapportage (per 30 april, 31 augustus en 31 december) inzicht gegeven in de risico's per project.

Naast projectspecifieke risico's zijn er ook programma overstijgende risico's die het geheel van Het Waterschapshuis betreffen. In onderstaande tabel zijn deze risico's opgenomen. Gelet op het algemene karakter van deze risico's is een financiële vertaling niet mogelijk.

Nr	Risico	Beheersmaatregel
1	Risico uittreding	Het risico dat waterschappen uittreden uit (onderdelen van) programma's. Uittreding van waterschappen kan lopende activiteiten in gevaar brengen en kan tot kostenstijging voor andere waterschappen leiden.
2	Financiële positie Waterschappen	Bezuinigingen en financiële positie bij waterschappen. Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de deelnemende waterschappen. Bij verdergaande noodzaak tot bezuinigingen en bij een verslechterende financiële positie van waterschappen zal dat invloed kunnen hebben op de financiële huishouding van Het Waterschapshuis.
3	Projectcapaciteit	De invulling van projectcapaciteit met deskundige en professionele medewerkers. Het niet kunnen aantrekken dan wel inhuren van deskundig personeel leidt tot kwaliteitsverlies bij de uitvoering van projecten.
4	Urenverantwoording	Medewerkers vanuit de vaste kern en de flexibele schil schrijven uren op producten/projecten. Als urenrealisatie beneden de norm is of uren blijken niet declarabel te zijn betekent dit een financieel risico voor Het Waterschapshuis.
5	Mobiliteitsuren	Enkele medewerkers van HWH zijn bij de flexibilisering niet bij een andere partij geland en worden beschermd door de SAW tot 1 juli 2021. Hun profiel past ook niet op de vacatures die HWH binnen haar projecten heeft.
6	DVO	Tijdens de uitvoering van projecten en programma's vinden zaken plaats die niet zijn voorzien. De meest voorkomende is overschrijding van de opleverdatum. In overleg met UO en waar nodig OGT wordt Project wel afgemaakt maar de DVO niet aangepast.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat in de begroting van Het Waterschapshuis uitsluitend uit de post onvoorzien. In de Gemeenschappelijke regeling (artikel 37 lid 2) is opgenomen dat de begroting een bedrag voor onvoorzien uitgaven bevat. In de geactualiseerde begroting is een bedrag van € 300.000 opgenomen voor onvoorzien in het programma Bestuur en organisatie.

Incidentele weerstandscapaciteit

Er is geen incidentele weerstandscapaciteit aanwezig bij Het Waterschapshuis.

Uiteindelijk zullen de waterschappen op grond van artikel 41 van de Gemeenschappelijke regeling er steeds voor zorg dragen dat Het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen

beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. De waterschappen zijn daarmee risicodragers voor eventuele risico's en tekorten die ontstaan bij HWH.

5.7 Financiering

Deze paragraaf geeft inzicht in de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Treasury statuut

Op 8 februari 2018 staat de vaststelling van het herijkte treasury statuut door het Algemeen bestuur geagendeerd. Hierin is het beleid rondom treasury opgenomen. Met de introductie van schatkistbankieren zijn andere uitzettingen niet meer van toepassing.

Algemene ontwikkelingen inzake de treasury functie en vermogensbehoefte

Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de waterschappen. Op dit moment is er geen kredietfaciliteit bij de NWB. De geldstromen die HWH aan leveranciers betaald worden zo goed mogelijk afgestemd op de geldstromen die HWH van waterschappen ontvangt. In de achterliggende jaren is het beeld dat op basis van deze uitgangspunten HWH voldoende liquiditeiten heeft om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het primaire begrotingstotaal 2019 van circa € 18,8 miljoen is € 3,76 miljoen.

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het primaire begrotingstotaal van circa € 18,8 miljoen is € 1,54 miljoen.

In het achterliggende jaar 2017 is het banksaldo het gehele jaar positief geweest en er is geen sprake van kasgeldleningen of andere faciliteiten. Derhalve geen overschrijdingen van de renterisiconorm en kasgeldlimiet. Het positieve saldo is grotendeels ondergebracht bij de schatkist.

Risicobeleid

Het risicobeleid is in het treasury statuut vastgelegd: risicomijdend.

Op dit moment heeft HWH geen derivaten of andere complexe financiële producten en is er uitsluitend een bankrekening bij de NWB en de Rabobank.

Treasury organisatie

De treasury organisatie is opgezet conform de uitgangspunten die in het treasury statuut zijn vastgelegd.

5.8 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting.
- De Beleidsvoornemens omtrent Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Het Waterschapshuis een bestuurlijke en financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van het stemrecht. Er is sprake van een financieel belang wanneer Het Waterschapshuis middelen ter beschikking heeft gesteld en het risico die kwijt te raken bij faillissement. Hiervan is ook sprake als financiële problemen bij verbonden partijen verhaald kunnen worden op Het Waterschapshuis.

In 2019 is er geen sprake van verbonden partijen zoals bedoeld in het Waterschapsbesluit.

5.9 Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

De focus voor 2019 zal gericht zijn op:

1. Afronding verbetering financieel systeem;
2. Continuering voldoen aan wet- en regelgeving;
3. Uitvoering van koersplan 2018 -2020;
4. Kwaliteitsslag projecten en beheer.

Ad 1. De focus voor 2017 en 2018 lag op de verbetering van de kwaliteit van de ondersteunende diensten en de kwaliteit van de business cases. Voor 2018 was dit o.a. verbeteringen in de financiële administratie (o.a. vernieuwing financieel systeem) en aansluiting bij Rijnland, Delfland en Schieland en de Krimpenerwaard. In 2018 is het nieuwe systeem geïmplementeerd. Verbetering van beheer vindt plaats in 2019.

Ad 2. De afgelopen tijd is reeds hard gewerkt om aan wet- en regelgeving te voldoen. Hierbij ligt de focus op informatieveiligheid, privacy en DIV/archief.

Ad 3. De verwachting is dat de uitvoering van het koersplan 2018-2020 ook in 2019 zal doorgaan.

Ad 4. Verbetering van projecten (aanbesteding en implementatie) en beheer door o.a. lean, standaardisatie van processen en afstemming over de programma's en projecten heen.

5.10 EMU saldo

In de paragraaf betreffende het EMU-saldo wordt het EMU-saldo gespecificeerd overeenkomstig de bij ministeriële regeling gestelde regels. In de bijlage 6 is het EMU saldo berekend op € 96.000.

6 Begroting naar programma's

Programma	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	Mutatie 2019 t.o.v. 2018 herzien
1. Bestuur en organisatie	2.011.325	2.554.937	2.406.484	3.239.910	2.737.174	-502.736
2. Kennis en verbinden	584.470	835.557	725.619	552.563	810.220	257.657
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>2.595.795</i>	<i>3.390.494</i>	<i>3.132.103</i>	<i>3.792.473</i>	<i>3.547.394</i>	<i>-245.079</i>
3. Waterketen	1.342.108	1.717.967	1.159.357	1.426.706	1.400.762	-25.944
4. Projecten Bedrijfsfuncties	1.719.965	2.071.819	1.079.715	2.265.604	1.563.680	-701.925
5. Projecten Diensten	5.484.934	6.801.356	5.722.555	6.025.328	5.512.946	-512.382
6. Projecten Derden AHN, BM en SAW@	5.420.603	5.828.465	4.520.049	5.267.967	5.267.967	-
7. Projecten Informatiehuis Water	2.300.152	2.972.549	1.576.801	2.560.301	1.491.028	-1.069.273
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>16.267.761</i>	<i>19.392.156</i>	<i>14.058.478</i>	<i>17.545.907</i>	<i>15.236.382</i>	<i>-2.309.524</i>
Totaal begroot	18.863.554	22.782.652	17.190.581	21.338.379	18.783.776	-2.554.603

7 Begroting naar kosten – en opbrengstensoorten

Opbrengsten & kosten categorieën	Totaal 2019
Kapitaallasten	95.918
Personeelskosten	6.937.199
Huren en rechten	223.097
Overige diensten door derden	11.527.562
Totaal kosten	18.783.776
4.1 Bijdragen van waterschappen	15.633.562
4.2 Bijdragen van overigen	3.150.214
Totaal opbrengsten	18.783.776
Saldo	-

8 Subprogramma 1 Bestuur en organisatie

8.1 Wat willen we bereiken?

Het programma bestuur en organisatie betreft de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis, waarvan de kosten niet worden toegerekend aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers.

Bestuur en organisatie
 Het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur in staat te stellen om op een goede wijze sturing te geven aan de organisatie. Het Waterschapshuis zodat de doelstellingen worden gerealiseerd binnen de daarvoor gestelde beleidsmatige en financiële kaders.

8.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2017
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2016
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015
Verfijning Flexibilisering	2015
Reorganisatieplan, sociaal plan	2014

8.3 Ontwikkelingen 2019

Van alle opdrachten bestaan dienstverleningsovereenkomsten en zijn de bijbehorende uitvoerend overleggen benoemd en in werking getreden.

In 2019 werkt HWH als flexibele organisatie.

Medio 2017 heeft de evaluatiecommissie haar bevindingen met aanbevelingen gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur. In de 2^e helft van 2017 heeft een koerscommissie een koersplan 2018-2020 uitgewerkt. Dit plan in versie 0.9 wordt op 8 februari 2018 aangeboden aan het Algemeen Bestuur. De intentie is dat dit plan na consultatie van betrokken partijen op 19 april 2018 wordt vastgesteld. In 2018 zal gestart worden met invulling te geven aan het koersplan 2018-2020. Verdere uitvoering hiervan zal in 2019 plaatsvinden.

8.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Bestuur	Het voorbereiden en faciliteren van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Hieronder wordt ook inzet van derden begroot, zoals accountantskosten, juridisch advies en strategische planning.
Bestuursondersteuning	Het ondersteunen van het bestuur door inzet van de vaste kern, zoals de secretaris-directeur, beleidsadviseur bestuur en juridische zaken, controller en beleidsadviseur financiën.
Organisatie directie	De kosten (ten behoeve van) de directie zijn hier begroot: secretaris-directeur, plaatsvervangend secretaris-directeur, beleidsadviseur bestuur en juridische zaken en controller.
Organisatie capaciteitsmanagement	Capaciteitsmanagement ten behoeve van de instroom, doorstroom en uitstroom van de flexibele schil. De kosten worden doorbelast naar de projecten waarvoor werving of contractverlenging heeft plaatsgevonden.
Organisatie inkoop	De begroting betreft strategische inkoop. Inkoop ten behoeve van de projecten worden doorbelast.
Organisatie ondersteuning	De facilitering van de primaire processen van de organisatie in de breedste zin van het woord, waaronder financiën, P&O, juridisch, facilitair. Op verzoek van het Algemeen bestuur
Mobiliteit	Enkele medewerkers van HWH zijn bij de flexibilisering niet bij een andere partij geland en worden beschermd door de SAW tot 1 juli 2021. Hun profiel past niet op de vacatures die HWH binnen haar projecten heeft. Voor deze medewerkers is een dienst ingeregeld om ze elders (bij andere overheden) op uitleen of detachingsbasis werkzaamheden te laten verrichten die passen bij hun profiel en vermogen. Vergoedingen voor de door hun verrichtte werkzaamheden worden op de kosten in mindering gebracht.
Interne projecten	Een aantal elementen van bedrijfsvoering zijn niet ingericht conform de vereisten van HWH 2.0. dan wel nieuwe wet en regelgeving. De aanpassing van de financiële systemen zal in 2018 worden uitgevoerd. Daarnaast vinden in 2018 werkzaamheden plaats in het kader van informatieveiligheid, privacy en DIV/Archivering. Tot slot zal in 2018 de strategische planning worden uitgevoerd naar aanleiding van de uitkomsten van het koersplan 2018-2020. Afronding van deze interne projecten zal in 2019 plaatsvinden. Voor de interne projecten wordt een business case opgesteld en voorgelegd aan het Dagelijks bestuur.

8.5 Wat mag het kosten?

1. Programma Bestuur en organisatie	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
Bestuur	191.946	191.946	194.893	224.280	227.374	227.374	227.374	227.374
Capaciteitsmanagement	-139.000	16.663	22.930	35.138	40.779	40.779	40.779	40.779
Inkoop	-	-	-	9.930	12.071	12.071	12.071	12.071
Facilitair	371.000	202.250	223.002	301.579	312.486	312.486	312.486	312.486
Organisatie ondersteuning	718.000	1.375.172	1.407.659	1.450.477	1.471.505	1.471.505	1.471.505	1.471.505
Mobiliteit	310.000	278.000	278.000	318.506	322.959	322.959	322.959	322.959
<i>Subtotaal terugkerende kosten</i>	<i>1.451.946</i>	<i>2.064.031</i>	<i>2.126.484</i>	<i>2.339.910</i>	<i>2.387.174</i>	<i>2.387.174</i>	<i>2.387.174</i>	<i>2.387.174</i>
Digitale handtekening/ DVO	-	-	-	100.000	-	-	-	-
Project en B&O Kantoor automatis	163.806	163.806	-	30.000	-	-	-	-
Uitbesteden KA	175.000	110.325	-	-	-	-	-	-
Decos overgang naar join div/archie	41.187	41.187	-	30.000	-	-	-	-
BHV naar waterschap	-	-	-	20.000	-	-	-	-
Project vernieuwing tooling financ	-	-	280.000	280.000	50.000	-	-	-
Project BIWA	89.589	89.589	-	30.000	-	-	-	-
Evaluatie	49.797	46.000	-	-	-	-	-	-
Strategische planning	40.000	40.000	-	250.000	250.000	-	-	-
Inrichten informatiestromen en DI	-	-	-	110.000	-	-	-	-
DIV naar waterschap	-	-	-	50.000	50.000	-	-	-
<i>Subtotaal eenmalige kosten</i>	<i>559.379</i>	<i>490.906</i>	<i>280.000</i>	<i>900.000</i>	<i>350.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
	2.011.325	2.554.937	2.406.484	3.239.910	2.737.174	2.387.174	2.387.174	2.387.174

De kosten zijn ten opzichte van 2018 geïndexeerd met 1,5%. Door de kleinere omvang van de begrote projecten (programma 3 tot en met 7) zijn in de begroting 2019 minder kosten doorbelast vanuit instandhouding, wat eveneens een stijging van de terugkerende instandhoudingskosten veroorzaakt.

Onder instandhouding zijn diverse interne projecten begroot met een eenmalig karakter. Dit betreft o.a. strategische planning als gevolg van het koersplan 2020. De aanpassing van de financiële systemen zal in 2018 worden uitgevoerd en in 2019 worden afgerond. Het project DIV naar waterschap zijn eveneens een overloop hebben van 2018 naar 2019. Van deze interne projecten worden, voor aanvang, business cases voorgelegd aan het Dagelijks bestuur.

Samen met programma Bestuur en organisatie vormt het programma Bestuur en organisatie de kosten voor instandhouding.

9 Subprogramma 2 Kennis en verbinden

9.1 Wat willen we bereiken?

Het programma kennis en verbinden betreft de activiteiten in de voorfase en business cases, waarvan de kosten (nog) niet worden toegerekend aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers.

Kennis en Verbinden

Digitale transformatie staat op de agenda. Ook beseffen de waterschappen dat dit gepaard gaat met organisatorische veranderingen en dat bij een (groot) deel van deze opgave samenwerking noodzakelijk is.

HWH is verkenner en verbinder bij deze transformatie en bijbehorende veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen.

Daarnaast vervult HWH in de uitvoering van projecten de rol van deskundig begeleider.

Business Cases

In opdracht van de opdrachtgeverstafel uitwerken van nieuwe ontwikkelingen en onderzoeken van kansen om te komen tot samenwerking in nieuwe ICT projecten.

9.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2017
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2016
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015
Verfijning Flexibilisering	2015
Reorganisatieplan, sociaal plan	2014
Koersplan 2018 - 2020	2018
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

9.3 Ontwikkelingen 2019

Van alle opdrachten bestaan dienstverleningsovereenkomsten en zijn de bijbehorende uitvoerend overleggen benoemd en in werking getreden.

In 2019 werkt HWH als flexibele organisatie.

Medio 2017 heeft de evaluatiecommissie haar bevindingen met aanbevelingen gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur. In de 2^e helft van 2017 heeft een koerscommissie een koersplan 2018-2020 uitgewerkt. Dit plan in versie 0.9 wordt op 8 februari 2018 aangeboden aan het Algemeen Bestuur. De intentie is dat dit plan na consultatie van betrokken partijen op 19 april 2018 wordt vastgesteld. In 2018 zal gestart worden met invulling te geven aan het koersplan 2018-2020. Verdere uitvoering hiervan zal in 2019 plaatsvinden.

9.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Kennis en Verbinden	<p>Kennis en Verbinden</p> <p><i>Digitale transformatie</i> staat op de agenda. Ook beseffen de waterschappen dat dit gepaard gaat met organisatorische veranderingen en dat bij een (groot) deel van deze opgave samenwerking noodzakelijk is.</p> <p>HWH is verkenner en verbinder bij deze transformatie en bijbehorende veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen.</p> <p>Daarnaast vervult HWH in de uitvoering van projecten de rol van deskundig begeleider. Vanuit het principe van loden deuren worden deze uren en kosten op uur basis toegerekend aan de projecten.</p>
Business Cases	<p>Activiteiten die, in opdracht van de opdrachtgeverstafel, uitgevoerd worden tot en met de definitieve besluitvorming over de business cases. Deze kosten worden per uitgevoerde business case doorbelast aan de deelnemende waterschappen. Voor zover de business case niet leidt tot een opdracht, worden de kosten opgenomen in instandhouding.</p>
Ondersteuning OGT/I-platform	<p>Voorbereiden en faciliteren van vergaderingen van de opdrachtgeverstafel en het I-platform.</p>
Interne projecten	<p>Een aantal elementen van bedrijfsvoering zijn niet ingericht conform de vereisten van HWH 2.0. Binnen het programma Kennis en Verbinden zal in 2019 gewerkt worden aan de kwaliteitsverbetering projecten en beheer. Voor de interne projecten wordt een business case opgesteld en voorgelegd aan het Dagelijks bestuur, alvorens tot uitvoering wordt overgegaan.</p>

9.5 Wat mag het kosten?

2. Programma Kennis en verbinden	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
Kennis delen & Verbinden	347.154	347.154	352.178	216.104	219.110	219.110	219.110	219.110
Capaciteit BUCA	150.000	341.088	224.083	179.955	182.494	182.494	182.494	182.494
Onder steuning OGT / I-platform	87.316	147.316	149.358	156.504	158.616	158.616	158.616	158.616
Kwaliteits-verbetering uitvoering projecten en beheer	-	-	-	-	250.000			
	584.470	835.557	725.619	552.563	810.220	560.220	560.220	560.220

De dienstverlening voor Business Cases en de Controle van lopende projecten wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de OGT en zal als zodanig worden behandeld. Iedere opdracht leidt tot een formele begrotingswijziging. Dit betekent dat aan het begin van het jaar de kosten voor de gehele voorfase in de instandhouding (het abonnement) zullen zitten en dat deze gedurende het jaar gedeeltelijk ten laste van projecten worden gebracht. Samen met programma Bestuur en organisatie vormt het programma Kennis en verbinden de kosten voor instandhouding.

In 2019 zal een project worden gestart voor de kwaliteitsverbetering van projecten en beheer.

De kosten zijn ten opzichte van 2018 geïndexeerd met 1,5%.

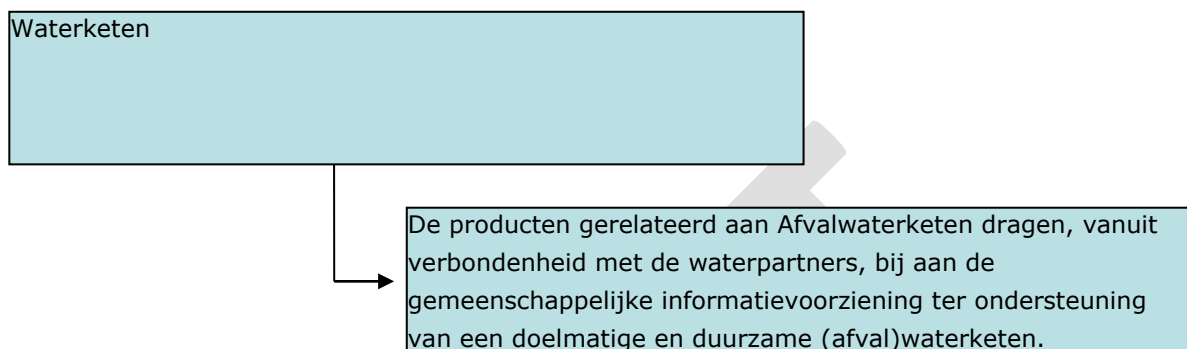
Deel 2: Projecten waterschappen

In deel 2 worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Waterketen, Bedrijfsfuncties en Diensten.

CONCEPT

10 Programma 3 Waterketen

10.1 Wat willen we bereiken?

10.2 Relevante beleidskaders

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2015
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2016
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

10.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Z-info	<p>Inmiddels (per 2017) werken 19 van de 21 zuiverende waterschappen met Z-info. Deze Z-info deelnemers gebruiken zowel de configuratie als de rapportage(s) intensief. De behoefte aan informatie neemt daarbij nog steeds toe. HWH/AWK zorgt daarbij voor stabiliteit en continuïteit door o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Centraal Functioneel Beheer ten behoeve van gebruikersondersteuning · Bewaken, beheren en onderhouden van de standaardisatie afspraken m.b.t. de configuratie van Z-info · Contractmanagement · Actualisatie van functionaliteit (van requirement management tot tests en releases) <p>(verder) naar 2 kanten ontsluiten van informatie ook van en naar externe partijen (o.a. BVZ, slibregistratie- en transportsystemen). Verdere (hoofd)activiteiten zijn de gebruikersondersteuning bij de waterschappen, uitvoeren van wijzigingen/verbeteringen in het functioneel beheer. De hosting, het technisch en applicatiebeheer en het up-to-date houden ervan, contractenbeheer, proces- en projectbeheersing, koppeling met andere systemen, financieel beheer, relatiemanagement, afstemming en opdrachtverlening leveranciers, uitvoeren van testen, releases, het oplossen van foutmeldingen en het informeren van waterschappen en overige partners in de (afval)waterketen.</p>
Business Case Opvolging Rioken	<p>Rioken leverde rioleringsgegevens vanuit de gemeenten aan de waterschappen, maar wordt niet meer ondersteund. Voor het in gang te zetten van de werkzaamheden voor verkenning van nieuwe systemen als opvolging van het gestopte Rioken is het opstellen van een Business Case noodzakelijk.</p>
Rioleringsinformatie systeem (Business Case DAMO-TRI)	<p>In de business case wordt onderzocht of</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het loont om een DAMO (=kernregistratie) te maken voor het vastleggen van de gegevens van het riolerings- en transportstelsel voor de waterschappen; 2. het loont om een dergelijke kernregistratie samen met andere landelijke voorzieningen in te zetten/door te ontwikkelen zodat benodigde gegevens gedeeld worden tussen waterschappen en gemeenten en daarmee de processen rondom dagelijks beheer, incidenten/calamiteiten en prognoses voor waterschappen en gemeenten worden ondersteund. <p>Het antwoord op de eerste vraag is positief en dit heeft geleid tot de project DAMO Afvalwaterketen Logisch en Fysiek.</p> <p>Naar het vormgeven van de gegevensuitwisseling met gemeenten wordt in 2018 nader onderzoek uitgevoerd</p>

10.4 Wat mag het kosten?

3. Programma Waterketen	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
Z-info	1.267.108	1.565.548	1.131.187	1.334.059	1.400.762	1.370.800	1.439.340	1.511.307
BVZ	30.000	81.000	28.170	-	-	-	-	-
Opvolging Rioken (BC)		2.000		49.648	-	-	-	-
Riolerings informatie systeem (BC)	45.000	69.420		43.000	-	-	-	-
	1.342.108	1.717.968	1.159.357	1.426.706	1.400.762	1.370.800	1.439.340	1.511.307

De begroting van Z-info is opgehoogd door een leveranciersindexering, welke nog niet in de primaire begroting 2018 was verwerkt. Daarnaast is voor 2018 en 2019 extra budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van wijzigingsvoorstellen. De indexering op de kosten van Z-info bedraagt 5%.

De begrote kosten voor de business cases hebben een eenmalig karakter.

11 Programma 4 Bedrijfsfuncties

11.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Bedrijfsfuncties weergegeven.

Het Waterschapshuis draagt bij aan efficiënte ICT ondersteuning op de bedrijfsfuncties watersysteembeheer, waterveiligheid, afvalwaterketen en vergunning en handhaving.

11.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Waterwet	2009
Kader richtlijn water (KRW)	2013
Bestuursakkoord Water	2011
Waterschaps Informatie- en Logisch model Architectuur (WILMA)	2012
Waterschaps Beveiligingsbeleid	2013
Omgevingswet	2021
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

11.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
De Digitale Watertoets	<p>De Digitale Watertoets is een webapplicatie die op basis van gemeentelijke ruimtelijke ordeningsplannen inzicht geeft in wat een gemeente moet regelen met waterschappen. Het betreft planvorming die de basis vormt voor het vergunningen en handhaving proces (PVTH).</p> <p>HWH verzorgt contractmanagement, het toezicht op wensen en wijzigingen en ondersteunt/onderhoud contacten met de gebruikersgroep. De gebruikersgroep is verantwoordelijk voor het functioneel beheer. Het bedrag in de begroting is naar beneden bijgesteld vanwege de ervaringscijfers van de afgelopen jaren.</p>
NDFF	<p>De NDFF bundelt, uniformeert en valideert natuurgegevens in Nederland. De gegevens brengen in beeld wat er bekend is over de verspreiding van planten- en diersoorten. Er zijn ruim 100 miljoen waarnemingen in de NDFF-database opgeslagen.</p> <p>HWH voert voor het project NDFF de Kassiersfunctie/contractmanagement uit en faciliteert het gebruikersoverleg, zonder dat sprake is van functioneel beheer. In 2018 treedt ook HDSR toe. Onderzocht wordt of dit een collectief project kan worden (alleen Hunze en Aa's ontbreekt nog) en we het contract kunnen heronderhandelen.</p>
Vangstregistratie	<p>Vangstregistratie is een landelijk systeem voor de registratie, planning en beheer voor de muskusratten bestrijding. HWH verzorgt beheer, onderhoud, contractmanagement en functioneel beheer.</p> <p>Het informatiesysteem is stabiel en succesvol in productie. Op 16 november 2016 is besloten om het huidige systeem (en leverancier) te vervangen. Een Business case wordt uitgevoerd voor vernieuwing. Belangrijk daarbij is continuïteit.</p> <p>Totdat een nieuwe versie van het systeem beschikbaar is blijft het oude systeem in productie. Indien besloten wordt tot vervanging van het huidige systeem dan komt daar de coördinatie en uitvoering van het inkoopproces en aansluitend de implementatie bij.</p>
Digitaal Aangifte Bedrijven	<p>Een informatiesysteem (intelligent elektronisch formulier) waarmee bedrijven aangifte kunnen doen voor zuiveringsheffing en/of verontreinigingsheffing. HWH is verantwoordelijk voor het contractmanagement en functioneel beheer. Het systeem functioneert naar tevredenheid. In 2018 worden geen wijzigingen verwacht</p>
Beheer en Onderhoud DDSC 2018	<p>Binnen deze opdracht wordt de opdrachtverlening en het contractmanagement aan en met de leverancier om de huidige DDSC voorziening gedurende 2018 onder de huidige condities voort te zetten uitgevoerd. Daarnaast wordt het Functioneel beheer namens deelnemers gevoerd.</p>
Business Case Dynamische Dijkdata	<p>In 2018 wordt een Business Case Dynamische Dijkdata opgesteld op basis waarvan de waterschappen en Rijkswaterstaat een besluit kunnen nemen over de te realiseren voorziening ten behoeve van de inzet van dynamische dijkdata in de diverse werkprocessen van de waterschappen en Rijkswaterstaat.</p>
B&O DAMO Watersysteem (en keringen)	<p>Eind 2017 is het beheer en onderhoud van DAMO Watersysteem en Waterkeringen opnieuw aanbesteedt. Het beheer en onderhoudscontract wordt voor een langere tijd (3 tot 5 jaar) afgesloten. In het contract is tevens de ontwikkeling van nieuwe DAMO's opgenomen. In Q1 2018 is rekening gehouden met een migratie van de DAMO's naar een nieuwe leverancier.</p> <p>In 2018 zal meer aandacht worden gegeven aan de ondersteuning van waterschappen bij de implementatie van DAMO's en het aansluiten hiervan op de CDL. Ook het ketenmanagement in de dataketen Waterschap-CDL-PDOK zal verder worden versterkt.</p>

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B&O DAMO Keringen	<p>In 2017 zullen waterschappen DAMO Keringen in gebruik gaan nemen. In eerste instantie ten behoeve van het WBI. De verwachting is dat met 2 releases per jaar voldaan kan worden aan de behoefte tot wijziging van het product. In 2017 zal veel aandacht zijn voor ondersteuning van de waterschappen met documentatie en best practices. Het ontwikkelen van toepassingen voor ondersteuning van het primaire proces op basis van DAMO (Keringen en Watersysteem) zal in 2017 verder gestimuleerd worden. Een concreet initiatief op dit vlak is het ontwikkelen van profielen functionaliteit op basis van DAMO.</p> <p>In 2017 is het beheer en onderhoud van DAMO opnieuw aanbesteed. De insteek is om een beheer en onderhoudscontract voor langere tijd (3 tot 5 jaar) af te sluiten, waarin beheer en onderhoud van alle DAMO's én het ontwikkelen van nieuwe DAMO's zijn opgenomen.</p>
DAMO Afvalwaterketen Logisch	<p>Elk waterschap zou de gegevens over de fysieke objecten graag op één plek digitaal opslaan. Vanuit zo'n plek kunnen gegevens ontsloten worden, zowel binnen als buiten het waterschap. Alle waterschappen hebben met elkaar afgesproken om, onder de naam DAMO, voor elke primaire bedrijfsfuncties samen vast te leggen hoe zo'n kernregistratie eruit moet zien.</p> <p>In het project DAMO Afvalwaterketen Logisch wordt dit datamodel voor van Riool-en Transportleiding informatie opgesteld.</p>
DAMO Afvalwaterketen Fysiek (facultatief) en DAMO Afvalwaterketen Koppelvlak	<p>In het project DAMO Afvalwaterketen Fysiek wordt een database gerealiseerd waarin de waterschappen de gegevens uit het logisch model (zie hierboven) kunnen opslaan. Een waterschap kan DAMO Afvalwaterketen lokaal installeren en gebruiken voor beheren van Riool-en Transportleiding informatie.</p> <p>Met DAMO Afvalwaterketen worden de koppelvlakken gerealiseerd om de gegevens uit de database uit te wisselen met derden (WION, gemeenten, Inspire, Open data)</p>
GovRoam	<p>De deelnemers van GovRoam, de waterschappen en belastingsamenwerkingen, zijn allemaal aangesloten op GovRoam om zo eenvoudig met inloggegevens van de eigen organisatie op externe locaties veilig met wifi te kunnen werken. De uitvoering wordt afgerond plaats in de eerste helft van 2018.</p>
Weer Informatie Water Beheer	<p>Per 1 januari 2018 is er een collectief project Weer Informatie Water Beheer (WIWB) gerealiseerd. Alle Waterschappen maken gebruik van dit product in hun werkzaamheden. 2018 zal verder benut worden om de afname van de producten met het KNMI verder te intensiveren en te voorzien van kwalitatief betere neerslagproducten voor de Waterschappen.</p>
Programma Privacy	<p>Uitvoering van het programma privacy heeft al doel dat de waterschappen elkaar helpen en ondersteunen om op 25 mei 2018 te voldoen aan de regels van de AVG en daarmee de sector waterschappen privacy-proof te maken. Met het voldoen aan de regels van de AVG beschermen de waterschappen de persoonsgegevens die waterschappen van burgers, ingelanden en medewerkers verwerken op voldoende en juiste wijze.</p>

11.4 Wat mag het kosten?

4. Programma Bedrijfsfuncties	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
DAMO Afvalwaterketen Logisch	-	-	-	51.915	-	-	-	-
B&O DAMO Afvalwaterketen Logisch	-	-	-	71.600	72.493	72.493	-	-
DAMO Afvalwaterketen Fysiek en Koppelvlak	-	-	-	171.795	-	-	-	-
B&O DAMO Afvalwaterketen Fysiek en Koppelv	-	-	-	132.000	133.842	133.842	-	-
B&O DAMO Metingen Keringen Logisch	-	-	-	100.002	101.321	101.321	-	-
Koppelvlak WBI parameters	6.237	8.895	-	-	-	-	-	-
B&O DAMO Keringen	242.608	242.608	182.064	216.825	219.896	145.667	-	-
DAMO Metingen (BC)	19.496	19.496	-	-	-	-	-	-
DAMO Metingen Keringen	25.334	102.534	-	108.500	-	-	-	-
Vangst registratie	73.345	123.345	82.052	93.912	46.956	-	-	-
B&O DDSC	15.937	8.437	-	-	-	-	-	-
De Digitale Watertoets	205.128	275.128	279.149	229.138	232.510	232.510	232.510	232.510
NDFP	328.839	326.096	330.982	345.283	350.409	350.409	350.409	350.409
B&O DAMO Water systeem	173.288	173.289	160.047	175.293	177.741	108.000	-	-
Digitaal Aangifte bedrijven	44.757	44.757	45.422	48.222	48.828	48.828	48.828	48.828
Project / B&O DAMO Transport	6.449	237.689	-	-	-	-	-	-
Modelcontract clouddiensten	22.688	22.688	-	-	-	-	-	-
Govroom	282.106	224.106	-	135.261	40.835	40.835	-	-
Nationale regenradar / WIWB	127.050	127.050	-	140.925	78.650	78.650	78.650	78.650
Sectorscan	80.703	80.703	-	-	-	-	-	-
Handreikingen Stuurgroep Zorgplicht	20.000	20.000	-	-	-	-	-	-
Programma Privacy	46.000	35.000	-	73.386	60.200	60.200	60.200	60.200
Beheer en Onderhoud DDSC 2018	-	-	-	106.150	-	-	-	-
Business Case Dynamische Dijkdata	-	-	-	65.399	-	-	-	-
	1.719.965	2.071.821	1.079.715	2.265.604	1.563.680	1.372.754	770.597	770.597

In het programma Bedrijfsfuncties heeft een groot aantal projecten een DVO met een looptijd tot en met 2018, waardoor de kosten in 2019 niet zijn begroot.

De kosten zijn ten opzichte van 2018 geïndexeerd met 1,5%.

12 Programma 5 Uitvoering: Diensten

12.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Diensten weergegeven.

Het programma draagt bij aan efficiënte ondersteuning van de waterschappen met door HWH geleverde gemeenschappelijke voorzieningen voor de ondersteunende bedrijfsprocessen. Het programma brengt kennis samen over landelijke ontwikkelingen omtrent de elektronische dienstverlening en databeheer.

Conform wettelijke verplichtingen verbeteren van toegankelijkheid en transparantie van waterschapsinformatie. En tegelijkertijd de kosten minimaliseren door bij deze diensten optimaal op de bedrijfsprocessen aan te sluiten.

Gegevenshuishouding:
De waterschappen willen met hun gegevenshuishouding op tijd klaar zijn voor nieuwe wettelijke datastromen en andere externe dataverplichtingen. HWH draagt bij aan kennis om deze ambitie waar te maken.

Licentiemanagement:
Faciliteren en managen van gezamenlijke inkoop van ICT licenties ten behoeve van de ondersteuning van meerdere primaire processen van de waterschappen; rendement door gezamenlijke inkoop en licentiemanagement.

Vergadercentrum:
Onderlinge samenwerking tussen waterschappen en aanverwante partijen uit de watersector faciliteren en bevorderen.

12.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
ISO/IEC 9126 kwaliteitsnorm voor onderhoudbaarheid van informatievoorzieningen	Recentste versie
HWH Waterschaps Informatie- en Logisch Model Architectuur (WILMA)	Recentste versie
Europese Kader richtlijn INSPIRE,	2009
Wet Elektronische Bekendmaking	2014
Regeling elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling regelgeving decentrale overheden	2008
Bekendmakingswet	2015
Visie Digitale Overheid 2017	2013
Verklaring 'Betere dienstverlening, minder administratieve lasten met de elektronische overheid!'	2006
Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid	2008
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

12.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
WION portaal	<p>Een centrale gezamenlijke voorziening waarmee de waterschappen voldoen aan de verplichtingen die de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) met zich meebrengt. Voor de voorziening wordt het beheer, onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen.</p> <p>De DVO is in 2017 verlengd en het contract met de leverancier is verlengd tot september 2019.</p>
Opstellen BC WIBON	<p>In deze Business Case wordt onderzocht hoe de waterschappen gezamenlijk kunnen blijven voldoen aan de wetgeving rondom het beschikbaar stellen van kabel en leidinginformatie voor het voorkomen van graafschades</p>
IPv6	<p>Elektronische apparaten hebben allen een nummer om via internet bereikbaar te zijn (vergelijk met telefoonnummers). Dit zijn de zogenaamde Internet Protocol (IP) nummers. Tot op heden werkt het internet met de zogenaamde IPv4 nummers; dit systeem is het aan het einde van zijn levensduur; er zijn namelijk niet meer voldoende adressen beschikbaar om het systeem te kunnen uitbreiden. De opvolger van IPv4 wordt IPv6 genoemd en verhelpt dit probleem. Door de Rijksoverheid (Logius) is voor de overheid zelf een zogenaamd IPv6 nummerblok (serie opeenvolgende IP nummers) gereserveerd waarvan een deel aan de waterschappen is toebedeeld. Dit project gaat over afspraken o.a. m.b.t. verdeling.</p>

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B&O Centrale Distributie-laag	<p>De opgeleverde Centrale Distributielaag met INSPIRE data voldoet aan de INSPIRE-verplichting van geharmoniseerde datasets. Het Waterschapshuis zorgt vanaf de oplevering voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer, contractmanagement en doorontwikkeling van de CDL.</p> <p>De ambities zijn groot en de omgeving vraagt veel. O.a. de omgevingswet komt op ons af en de CDL moet hierop voorbereid worden.</p> <p>Steeds meer (nieuwe) DAMO's zullen aangesloten worden op de CDL en er is nu ook sprake van het koppelen van "niet-DAMO gegevens" vanuit RWS en IHW en andere waterbeheerders.</p> <p>Er wordt momenteel gewerkt aan de "Visie op CDL" hieruit volgen na afronding in februari 2018 initiatieven en acties voor de nabije toekomst. Deze moeten nog begroot worden.</p> <p>De regie-, beheer- en uitvoerings-kosten vanuit HWH zal tevens toenemen.</p>
B&O Software Catalogus	<p>Binnen VNG/KING is de Softwarecatalogus onderdeel van het instrumentarium waarin architectuur, leveranciersmanagement, inkoopondersteuning, voldoen aan standaarden, planning van veranderopgaven en sturingsinformatie bij elkaar komen. Het project bestaat uit de implementatie van een software Catalogus voor de Waterschappen bij KING.</p>
Project E-HRM	<p>e-HRM omvat de gezamenlijke inkoop, implementatie, beheer en doorontwikkeling van een digitaal, modern en zo uniform mogelijk personeel- en salarisadministratie systeem. Het Waterschapshuis voert het contractmanagement en coördineert het beheer namens (tot nu toe) 16 waterschappen en de Unie. e-HRM heeft tot doel: kostenvermindering (Efficiency), uniformering van processen en werkwijzen, mogelijkheid tot opschalen (SSC), maakt samenwerken en fuseren eenvoudiger en vermindert risico continuïteit informatievoorziening en HR-bezetting. Binnen het totale projectbudget loopt het project nog door in 2018.</p>
B&O E-HRM	<p>Zodra alle participerende waterschappen zijn aangesloten, en de aanvullende functionaliteit (Plus en Top) modules zijn geïmplementeerd, wordt het project beëindigd en gaat eHRM volledig over naar de Beheer en Onderhoudsfase.</p>
B & O Nieuw WaterschapsNet	<p>Het Nieuw WaterschapsNet is een web content managementsysteem (CMS) en wordt momenteel door 5 waterschappen gebruikt. Het Waterschapshuis verzorgt het gebruiks- en functioneel beheer en het contractmanagement. Het huidige (inmiddels verlengde) contract loopt op 1 juli 2019 af. Het huidige CMS is momenteel stabiel in het gebruik.</p> <p>Waterschappen hebben te maken met een toenemende druk op het digitaliseren van hun dienstverlening. De digitaliseringsopgave voor waterschappen zal in de komende jaren extra eisen gaan stellen aan de digitale dienstverlening.</p> <p>In 2017 zijn de 5 waterschappen met HWH een onderzoek gestart om vóór 1 juli 2019 een vervangende oplossing voor het huidige CMS te realiseren. Een oplossing die ook voldoet aan deze extra eisen</p>
DROP	<p>Het product Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP) is de samenvoeging van CVDR (Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving) voor integrale publicatie van algemeen verbindende voorwaarden (verordeningen) en de GVOP (Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties) voor alle overige bekendmakingen. Met DROP wordt het consolidatieproces van de CVDR geïntegreerd met het publicatieproces van GVOP, in een gebruiksvriendelijker interface. HWH is verantwoordelijk voor Behoeft- en Contractmanagement.</p>
Vergadercentrum	<p>Het continueren van de dienstverlening ten aanzien van het vergadercentrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inplannen vergaderzalen • Cateringfaciliteiten • Beheer en onderhoud vergadercentrum <p>Het huurcontract voor het vergadercentrum loopt tot en met 2019, minimaal één jaar voor einde huurcontract zal het vergadercentrum, net als in 2011, worden geëvalueerd.</p>

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
<p>Doorontwikkeling en gebruik WILMA</p>	<p>Wilma is de referentiearchitectuur van de waterschappen. Het geeft houvast in de bewegende wereld van de ICT. Door actief een referentiearchitectuur te onderhouden, wordt ingespeeld op de grote ontwikkelingen die veelal vanuit Den Haag worden gestart. Wilma hergebruikt zoveel mogelijk wat vanuit NORA en GEMMA wordt aangereikt. Daarnaast krijgt het een nadere uitwerking m.b.t. de waterschap specifieke kerntaken. Het aandachtspunt voor 2018 zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Creëren van inzicht in elkaars applicatieportfolio (operationele besparingen bij het maken van offertes, SLA's en opstellen programma van eisen) 2. Leren van elkaars ervaringen om efficiënte applicatieportfolio's samen te stellen 3. Coördineren van de inkoopvoorwaarden/contractmanagement van gemeenschappelijke applicaties (tactische besparingen in geld, organisatie en risicobeheer) 4. Leren van elkaar op het gebied van contractmanagement van niet gezamenlijke applicaties (tactische besparingen in geld, organisatie en risicobeheer) 5. Creëren van een gezamenlijk platform voor de ontwikkeling van een roadmap voor informatievoorziening en applicatieportfolio beheer (strategisch en tactisch leidend tot besparingen in tijd, geld, kwaliteit, informatie en organisatie) 6. Creëren van een gezamenlijk platform voor samenwerking met andere overheden (Gemeenten) in lijn met de Omgevingswet (juridisch, politiek); leren van elkaar.
<p>Oracle TECH</p>	<p>Het contractmanagement voor Oracle bestaat uit een aantal activiteiten. Onder deze activiteiten vallen onder anderen het licentiebeheer, contacten met Oracle en het beantwoorden van vragen uit de waterschappen. Het organiseren van kennisdagen maakt eveneens onderdeel uit van het contractmanagement. Komend jaar wordt een onderzoek uitgevoerd naar het vervolg van het huidige contract. De vraag die daarbij beantwoord moet worden is hoelang het nog legitiem is het huidige contract te continueren. Deelnemers aan deze werkgroep zijn vertegenwoordigers uit de waterschappen en de contractmanager van HWH.</p>
<p>Omgevingswet</p>	<p>Ondanks dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is verplaatst naar 1 januari 2021, lopen de voorbereidingen volop. In 2018 wordt resourcing verwacht vanuit de waterschappen via HWH voor vervolg van UIVO-W in nauwe samenwerking met de UvW en de mogelijke uitbreiding van het Informatiehuis Water voor de Omgevingswet met extra informatieproducten.</p>
<p>Programma Informatie-veiligheid</p>	<p>De doelstelling van het programma informatieveiligheid is de sector waterschappen meer robuust te maken tegen risico's van informatieveiligheid door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stimulatie van onderlinge- en keten-brede samenwerking en 2) door hulp te bieden bij het voldoen aan vereisten van informatieveiligheid. <p>Het programma is geslaagd indien de sector waterschappen ten aanzien van informatieveiligheid aantoonbaar in control en op orde is.</p>
<p>Gartner Contract-management</p>	<p>Het Gartner contractmanagement is vervallen, het contract is per 01 december 2017 verlopen en niet verlengd, wel worden met Gartner gesprekken gevoerd over een eventueel nieuw contract met een andere opzet.</p>
<p>Centrale Distributie Laag</p>	<p>De Centrale Distributie Laag (CDL) is het loket voor de data van de waterschappen voor wettelijke verplichte datalevering (Inspire), maar ook voor het voldoen van de Open Data ambitie van de waterschappen (besluit UvW). Het HWH verzorgt het Beheer en onderhoud van de CDL, meedraaien in de 2 releases en extra functionaliteit.</p>
<p>Zaak Type Catalogus</p>	<p>De creatie van een eenduidig zaaktypecatalogus voor de waterschappen te maken om een goede kapstok te creëren om zaakgericht werken tot een succes te maken. Het is een onmisbare schakel voor de Omgevingswet. Van belang daarbij is een goede producten en diensten catalogus.</p>

12.4 Wat mag het kosten?

5. Programma Diensten	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
Gartner contractmanagement	81.890	75.891	95.660	-	-	-	-	-
Vergader centrum	366.101	366.101	371.098	373.850	379.351	379.351	379.351	379.351
Oracle TECH	1.735.000	1.668.386	1.917.155	1.903.956	1.811.527	1.861.720	1.861.720	1.861.720
Oracle Contract mgnt	79.110	86.369	87.503	97.920	99.207	99.207	99.207	99.207
B&O WION portaal	20.000	47.634	32.824	13.316	13.417	13.417	13.417	13.417
Project eHRM	91.442	270.366	-	111.937	0	-	-	-
B&O eHRM	320.386	392.664	392.664	346.466	351.353	351.353	351.353	351.353
Project fase 2 CDL	76.458	76.458	-	-	-	-	-	-
B&O Centrale DataLaag	480.970	575.970	257.878	362.989	257.878	257.878	257.878	257.878
DROP	373.284	373.284	309.529	304.664	309.162	309.162	309.162	309.162
Nieuw WaterschapsNet	294.446	394.446	299.164	249.545	253.146	253.146	253.146	253.146
IPv6	28.504	28.504	27.768	24.984	25.304	25.304	25.304	25.304
Open data	-	-	-	21.935	0	-	-	-
B&O WILMA	192.158	302.158	295.095	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling en gebruik WILMA	-	220.000	-	533.122	351.000	-	-	-
Software catalogus (BC)	25.000	32.467	-	-	-	-	-	-
Software catalogus (Proj + B&O)	-	-	-	151.388	153.558	153.558	153.558	153.558
Zaak Type Catalogus	30.000	50.000	-	52.106	52.825	52.825	52.825	52.825
Programma Informatie veiligheid	890.184	940.184	829.371	829.940	841.422	841.422	841.422	841.422
Omgevingswet IHW RWS	130.000	165.085	-	109.700	111.239	111.239	111.239	111.239
Omgevingswet WS	270.000	338.511	806.845	495.510	502.557	502.557	502.557	502.557
Omgevingswet RWS	-	200.000	-	-	-	-	-	-
Omgevingswet Operationele Unit	-	196.881	-	-	-	-	-	-
WIBON (BC)	-	-	-	42.000	-	-	-	-
	5.484.931	6.801.358	5.722.553	6.025.327	5.512.946	5.212.139	5.212.139	5.212.139

In het programma Diensten is een aantal nieuwe DVO's toegevoegd aan de begroting. Voor de projecten B&O Centrale DataLaag en Doorontwikkeling en gebruik Wilma was de benodigde capaciteit niet beschikbaar in 2017. Door extra inzet in 2018 kunnen de beoogde doelstellingen alsnog bereikt worden. Hiervoor zal het resterende budget van 2017 aangewend worden. De begroting 2019 is genormaliseerd.

De kosten zijn ten opzichte van 2018 geïndexeerd met 1,5%.

Deel 3: Projecten derden

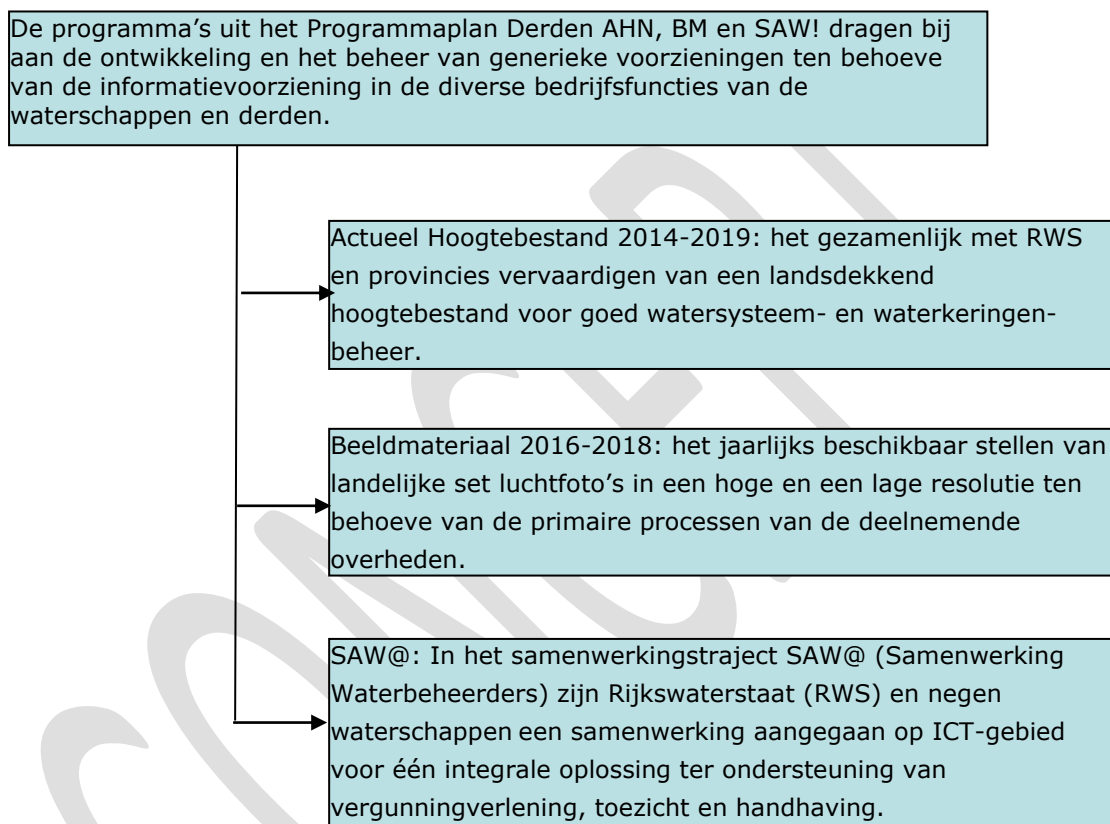
In deel 3 worden de begrotingsprogramma's derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's AHN, Beeldmateriaal en SAW@ en het programma IHW.

CONCEPT

13 Programma 6 Derden AHN, BM en SAW@

13.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Derden AHN, BM en SAW@ aangegeven.

13.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	
Voldoen aan wet en regelgeving: Europese Kader richtlijn INSPIRE, BGT, KRW, WION, Waterwet	
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

13.3 Business cases bij dit programma

Business cases	Omschrijving
3D data.nl	<p>In de periode 2017-2019 worden de gelden uit kaartverkoop van AHN uit eerdere jaren ingezet voor innovatie. Dit moet leiden tot een nieuw programma: 3D data.nl. Voor dit traject is een aparte stuurgroep geformeerd uit de afzonderlijke stuurgroepen AHN en Beeldmateriaal. In een notitie aan de stuurgroep AHN en beeldmateriaal is het als volgt omschreven: <i>De nationale basisvoorziening '3D DATA NL' is een betrouwbare en actuele 3D basis voor een veelvoud aan toepassingen (stedelijke ontwikkeling, geluid energie, luchtkwaliteit, mobiliteit, etc) bestaande uit landsdekkende 3D referentie data sets zoals luchtfoto's, hoogte informatie ten behoeve van de ontwikkeling en het bijhouden van een 3D BGT, 3D BRT, 3D geologische ondergrond, 3D BAG etc. Belangrijke elementen in deze 3D basis laag vormen de landsdekkende data uit het AHN en Beeldmateriaal. Deze hoogte en ligingsgegevens hebben een sterke onderlinge relatie en afhankelijkheid. De ontwikkeling en het bijhouden van betrouwbare en actuele 3D gegevens vraagt om afstemming en samenwerking tussen AHN en Beeldmateriaal.</i></p> <p>In de jaren 2016, 2017 en 2018 zal samen met Ministerie van I&M, RWS, Het Kadaster, vertegenwoordiging van de stuurgroepen van BM en AHN, gemeenten en koepelorganisaties richting gegeven worden aan de doorontwikkeling van de diensten data. Dit moet resulteren in een nieuw programma waarin de inwinning van basisdata voor de overheid op nationale schaal en deelname wordt georganiseerd.</p>

13.4 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke informatievoorzieningen van de bedrijfsfunctie Derden AHN, BM en SAW@ die in beheer zijn bij Het Waterschapshuis.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen.
SAW@ personele inzet	<p>In het samenwerkingstraject SAW@ (Samenwerking Waterbeheerders) zijn Rijkswaterstaat (RWS) en negen waterschappen een samenwerking aangegaan op ICT-gebied voor één integrale oplossing ter ondersteuning van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiermee is invulling gegeven aan het Bestuursakkoord Water.</p> <p>Per 1 april 2015 is de samenwerking SAW@ overgegaan in een nieuwe fase van beheer en doorontwikkeling. De beheer-activiteiten worden uitgevoerd door de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leverancier(s); • Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (het GBO); • deelnemers (lokaal beheer). <p>De personele inzet vanuit HWH aan de Gezamenlijke Beheer Organisatie (GBO van SAW@). Dit is in rekening gebracht bij RWS CIV, als beheerder van het gezamenlijke SAW@-beheerbudget.</p>
SAW@ bijdrage WS aan RWS	Betreft de bijdrage van de waterschappen aan SAW@.
SAW@ HWH-werkzaamheden	Aanvullende project gerelateerd aan Saw@ voor de invulling van de IPM rollen.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen.
Actueel Hoogte bestand Nederland	Het meerjarenprogramma Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3) is het inwinprogramma waarbinnen in de periode van 2014 tot en met 2019 een landsdekkend hoogtemodel wordt ingewonnen. In 2017 wordt de Brabantse Delta ingewonnen, waarmee 70% van Nederland gereed zal zijn. In 2017 zal middels een aanbesteding de inwinning van de laatste in te winnen percelen in 2018 en 2019 worden gegund. Vanaf 2016 zullen ook de laseraltimetrie projecten van RWS onder de AHN-organisatie worden uitgevoerd. Sinds 2014 wordt de AHN3 data die gereed is, via PDOK beschikbaar gesteld als open data.
Beeldmateriaal	Dit betreft de samenwerking tot de gezamenlijke inkoop van beeldmateriaal door verschillende overheidsinstellingen. Samenwerkende partners: de Rijksoverheid (i.e.: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (incl. Kadaster, Rijkswaterstaat en Prorail), Ministerie van Economische Zaken (incl. CBS), Ministerie van Defensie, Ministerie van Veiligheid en Justitie, de Nationale Politie, de provincies, De Gasunie, Staatsbosbeheer, een aantal gemeenten en de waterschappen. HWH is verantwoordelijk voor inkoop en leveranciersmanagement. De contracten voor de inwinning zijn voor de jaren 2016, 2017 en 2018 getekend (BM3). Verder zal in 2018 beeldmateriaal opnieuw worden aanbesteed.

13.5 Wat mag het kosten?

6. Programma Derden AHN, BM en SAW@	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
Project SAW@	356.219	356.219	-	-	-	-	-	-
B&O SAW@ Personele inzet HWH	235.200	235.200	235.200	299.920	299.920	299.920	299.920	299.920
B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	779.044	779.044	779.044	1.140.201	1.140.201	1.140.201	1.140.201	1.140.201
Aanvullend project SAW@	38.720	38.720	-	-	-	-	-	-
SAW@ HWH-werkzaamheden	35.846	10.846	10.998	39.936	39.936	39.936	39.936	39.936
Actueel Hoogte bestand Nederland	641.151	1.481.700	790.000	790.000	790.000	-	-	-
Beeld Materiaal	2.926.737	2.926.737	2.704.807	2.997.910	2.997.910	2.997.910	2.997.910	2.997.910
AHN Kaartverkoop	407.686	-	-	-	-	-	-	-
	5.420.603	5.828.466	4.520.049	5.267.967	5.267.967	4.477.967	4.477.967	4.477.967

14 Programma 7 Informatiehuis Water

14.1 Wat willen we bereiken?

Het Informatiehuis Water is een samenwerkingsverband van de waterschappen, Rijkswaterstaat en provincies. Het IHW wordt aangestuurd door het DO (directeurenoverleg) en het BO (Bestuurlijk overleg). In beide gremia worden de waterschappen vertegenwoordigd. Door het BO/DO wordt elk jaar het jaarplan IHW vastgesteld. IHW stelt 3x per jaar een voortgangsrapportage op voor het DO IHW, in dezelfde periode als de bestuursrapportage HWH.

Er wordt een aparte rapportage door IHW gemaakt omdat:

- 1) IHW een ander besluitvormingstraject heeft en
- 2) omdat IHW ook een geldstroom heeft lopen via Rijkswaterstaat en deze niet terug kan komen in de bestuursrapportage HWH.

Het bestuur van HWH en OGT hebben feitelijk geen zeggenschap over de projecten die via IHW lopen. Omdat er een deel van de IHW projecten wel via de administratie van HWH verloopt, wordt IHW als 'programma' van HWH gerapporteerd. Dit is feitelijk ter informatie en niet ter besluitvorming voor het bestuur van HWH. Om deze reden wordt IHW in de rapportages van HWH (begroting/bestuursrapportages) in 'deel 3 Projecten met derden' vermeld. In deze rapportages is toegelicht dat de opdrachtgevers van de projecten met derden (waterschappen en derden), zoals de IHW projecten, zich organiseren per project in samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht aan HWH beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van HWH.

De activiteiten in het kader van het Programmaplan Informatiehuis Water dragen bij aan de volgende missie van het Informatiehuis Water:

Het Informatiehuis Water heeft als missie waterinformatie efficiënt en effectief te laten stromen tussen waterbeheerders en deze beschikbaar te stellen aan derden. Het IHW is een samenwerkingsverband van Rijk, provincies en waterschappen. Samen met de waterbeheerders wordt gekomen tot uniforme, toegankelijke én bruikbare informatie over water. IHW vormt de digitale schakel tussen waterbeheerders, stimuleert de onderlinge samenwerking & interactie en ontlast de waterbeheerder bij de structurele informatiebehoefte van buitenaf. In 2022 stroomt de informatie als water door de Rijn.

1. Doelmatig waterbeheer: besparing in tijd en geld

2. Bevorderen samenwerking van waterbeheerders: efficiënte & effectieve informatie-uitwisseling door gebruik Aquo-standaard

3. IHW verbetert zich continu in het voordeel van de waterbeheerders

4. Duurzame informatievoorziening middels een gezamenlijk vastgestelde doelarchitectuur

5. IHW vervult een makelaarsfunctie tussen vraag en aanbod van waterinformatie

6. Waterbeheerders worden bij hun wettelijke rapportageverplichtingen door IHW ondersteund met goed functionerende systemen en informatieprocessen

14.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving
Kaderrichtlijn Water
Richtlijn Overstromingsrisico's
Inspire
Nationale en Internationale standaarden
Open standaard policy overheid
Eigen beleidskaders zoals datapolicy, doelarchitectuur en rondom ontwikkeltrajecten

Omschrijving

Actieve zorgplicht waterveiligheid ; nieuwe normering / landelijke toetsinstrumentarium primaire waterkeringen

Als kapstok gebruikt IHW de informatieplicht die buiten de waterbeheerder (Rijkswaterstaat, waterschap of provincie) zelf ligt. Belangrijk is te vermelden dat IHW gebruik maakt van centrale systemen die door alle waterbeheerders gebruikt worden. Bronhouderschap van de data ligt altijd bij de waterbeheerder en per dataset zijn afspraken gemaakt over het formaat, tijdigheid van aanlevering en verstrekking aan derden in een zogenaamd dataprotocol.

De komst van de Omgevingswet (eind 2021) gaat uit van een aantal informatiehuisen binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Indien bestuurlijk wordt besloten het Informatiehuis Water op te starten voor de Omgevingswet, zal deze parallel aan het huidige Informatiehuis Water gestalte krijgen en t.z.t. wellicht weer worden samengevoegd met het huidige Informatiehuis Water.

14.3 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke ontwikkelingen die door het Informatiehuis Water worden opgepakt voor waterbeherend Nederland.

Naam	Omschrijving
Personeel IHW	Dit betreft de inzet van 7 fte ten behoeve van de basistaken IHW, welke gefinancierd wordt door de waterschappen.
Basistaken IHW	Alle taken van IHW die in het jaarplan van IHW zijn opgenomen onder de noemer: reguliere taken en doorontwikkeling IHW. Deze taken worden bekostigd uit de financiële bijdrage die de samenwerkingspartners aan IHW leveren. Hieronder valt onder andere: <ul style="list-style-type: none"> - B&O Aquo standaard. Aquo-standaard is de open-standaard in Nederland om één taal te spreken; uniform met elkaar digitaal te communiceren. - B&O Aquo Kit. Aquo-kit is de landelijke toetsmodule voor waterkwaliteit. - B&O WKP. Het portaal voor waterkwaliteitsgegevens, inclusief de bronadministratie voor de Kaderrichtlijn Water.
Facilitering IHW	Dit betreft de bijdrage van IHW aan de faciliteringskosten HWH. Dit wordt gefinancierd door de waterschappen.
Externe projecten IHW	Een project dat IHW gaat uitvoeren, na goedkeuring door het DO IHW, dat niet betaald wordt uit de bijdrage van de samenwerkingspartners maar waar aparte financiering voor geregeld is. (Dit kan dus ook een project zijn dat door de waterschappen wordt gefinancierd.)

14.4 Wat mag het kosten?

7. Programma IHW	2017 JEV	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
Personeelskosten basistaken IHW	774.949	875.000	875.000	875.000	875.000	875.000	875.000	875.000
Externe productkosten	172.428	492.421	420.000	330.000	330.000	330.000	330.000	330.000
Facilitering IHW door HWH	281.801	281.801	281.801	281.801	286.028	290.318	294.673	299.093
Subtotaal basistaken	1.229.178	1.649.222	1.576.801	1.486.801	1.491.028	1.495.318	1.499.673	1.504.093
Doorontwik. KRM-portaal	66.000	80.555	-	56.000	-	-	-	-
SLIM watermanagement	20.000	60.500	-	-	-	-	-	-
Digitale Delta	24.684	24.684	-	-	-	-	-	-
Grondwaterkwaliteitsdatabase	63.360	63.360	-	-	-	-	-	-
ROR maatregel. portaal	33.880	33.881	-	137.500	-	-	-	-
Realisatiefase Waterveiligheidsportaal	715.702	722.655	-	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal	-	190.345	-	510.000	-	-	-	-
B&O Waterveiligheidsportaal	147.348	147.348	-	370.000	-	-	-	-
Subtotaal extern gefinancierde projecten	1.070.974	1.323.328	-	1.073.500	-	-	-	-
	2.300.152	2.972.550	1.576.801	2.560.301	1.491.028	1.495.318	1.499.673	1.504.093

De kosten voor facilitering worden vanaf 2019 jaarlijks met 1,5% geïndexeerd.

Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen 2019

Project	Nog te verwachten begrotingswijzigingen 2019
Basisregistratie implementatie	50.000
Implementatie opvolging Rioken	200.000
Implementatie vervanging CMS	200.000
Implementatie Vangstregistratie	200.000
Opvolging Digitale Watertoets	50.000
Doorontwikkeing Z-Info	100.000
Documentbeheer	100.000
Omgevingswet (vervolg Uivo-W)	800.000
Programma DAMO (doorgroei naar 1,3 miljoen))	380.000
	2.080.000

15 Bijlagen

15.1 Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de personeelslasten. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote uren per programma.

Overzicht uren per programma	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	Mutatie 2019 t.o.v. 2018 herzien
1. Bestuur en organisatie	23.480	23.480	21.795	24.858	24.720	-138
2. Kennis en verbinden	7.717	7.717	7.717	5.090	5.090	-
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>31.197</i>	<i>31.197</i>	<i>29.512</i>	<i>29.948</i>	<i>29.810</i>	<i>-138</i>
3. Waterketen	4.455	8.392	4.455	5.086	4.746	-340
4. Projecten Bedrijfsfuncties	2.049	6.105	2.049	8.728	6.385	-2.343
5. Projecten Diensten	21.393	32.887	21.393	18.993	17.748	-1.245
6. Projecten Derden AHN, BM en SAW@	8.114	9.634	8.114	10.141	10.141	-
7. Projecten Informatiehuis Water	8.643	12.633	8.515	12.488	9.800	-2.688
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>44.653</i>	<i>69.650</i>	<i>44.526</i>	<i>55.437</i>	<i>48.820</i>	<i>-6.616</i>
Totaal begroot	75.851	100.848	74.038	85.385	78.631	-6.754

Overzicht uren per type overeenkomst	2018 begroot	%	2018 begroot herzien	%	2019 begroot	%
Payroll	23.763	32%	23.603	28%	23.191	29%
Inleen	24.111	33%	35.976	42%	32.686	42%
Inhuur	26.164	35%	25.805	30%	22.753	29%
Totaal	74.038	100%	85.385	100%	78.631	100%

In de herziene begroting 2018 is een vacature ruimte opgenomen van 19.816 uur. In 2019 zal dit naar verwachting een gelijk beeld vertonen. Er is uitgegaan van de ambitie om in 2018 en 2019 42% van alle productieve uren in te kunnen vullen met medewerkers die worden ingeleend van de waterschappen.

15.2 Bijlage 2 Verdeelsleutels

Kostenverdeelsleutel	45/55	M2	ONTWERP	LICENTIE
	Belasting opbrengst in procenten t.b.v. de UVW 45/55 verdeelsleutel	Oppervlakte	Vervuilingseenheden - Ontwerp capaciteit	Aantal licenties deelnemers
Aa en Maas	4,13643%	161.007	1.500.586	74
AGV/Waternet	6,88408%	70.412	2.068.500	
Brabantse Delta	4,42983%	170.744	1.314.930	44
De Dommel	3,62068%	151.237	1.471.430	18
De Stichtse Rijnlanden	4,31252%	83.021	1.399.022	68
Delfland	8,56184%	40.547	1.932.408	112
Fryslân	5,02546%	346.000		43
Drents Overijsselse Delta	4,17838%	255.500	1.154.300	75
Hollands Noorderkwartier	8,26864%	196.400	1.751.873	80
Hollandse Delta	5,76263%	101.809	1.817.998	30
Hunze en Aa's	3,05977%	207.000		48
Noorderzijlvest	2,23657%	144.000	707.423	35
Limburg	4,87802%	220.951	2.119.814	52
Rijn en IJssel	3,15379%	195.000	1.264.193	32
Rijnland	7,14608%	107.946	2.113.100	70
Rivierenland	6,13705%	201.000	1.648.000	44
Scheldestromen	3,19689%	190.273	796.800	40
Schieland en de Krimpenerwaard	3,26542%	35.113	708.900	30
Vallei en Veluwe	4,84326%	244.833	2.026.300	83
Vechtstromen	4,28268%	227.045	1.768.603	59
Zuiderzeeland	2,62000%	150.000	680.500	30
Totaal	100,00%	3.499.838	28.244.680	1.067

Naast bovenstaande kostenverdeelsleutels wordt er ook gebruik gemaakt van:

- VAST, waarbij de bijdrage evenredig wordt verdeeld over het aantal deelnemers
- DVO, waarbij de bijdrage wordt verdeeld over het aantal deelnemers dat een dienstverleningsovereenkomst (DVO) heeft getekend.

15.3 Bijlage 3 Bijdragen per waterschap

1. Programma Instandhouding	Bestuur	Capaciteitsmanagement	Inkoop	Facilitair	Organisatieondersteuning	Mobiliteit	Interen projecten	Totaal
Aa en Maas	10.045	1.802	533	13.805	65.010	14.268	15.463	120.925
AGV/Waternet	13.481	2.418	716	18.528	87.247	19.149	20.752	162.290
Brabantse Delta	10.412	1.867	553	14.310	67.384	14.789	16.027	125.342
De Dommel	9.400	1.686	499	12.919	60.835	13.352	14.470	113.161
De Stichtse Rijnlanden	10.265	1.841	545	14.108	66.435	14.581	15.802	123.576
Delfland	15.579	2.794	827	21.411	100.826	22.129	23.982	187.548
Fryslân	10.098	1.811	536	13.877	65.349	14.343	15.543	121.557
Drents Overijsselse Delta	11.157	2.001	592	15.333	72.205	15.847	17.174	134.309
Hollands Noorderkwartier	15.213	2.728	808	20.907	98.453	21.608	23.417	183.134
Hollandse Delta	12.079	2.166	641	16.600	78.171	17.157	18.593	145.407
Hunze en Aa's	8.699	1.560	462	11.955	56.296	12.356	13.390	104.717
Noorderzijlvest	10.973	1.968	583	15.080	71.011	15.585	16.890	132.090
Limburg	7.669	1.375	407	10.540	49.633	10.893	11.805	92.324
Rijn en IJssel	8.816	1.581	468	12.116	57.057	12.523	13.571	106.132
Rijnland	13.809	2.477	733	18.978	89.367	19.614	21.256	166.234
Rivierenland	12.547	2.250	666	17.244	81.201	17.822	19.314	151.044
Scheldestromen	8.870	1.591	471	12.191	57.406	12.599	13.654	106.781
Schieland en de Krimpenerwaard	8.956	1.606	475	12.308	57.960	12.721	13.786	107.813
Vallei en Veluwe	10.929	1.960	580	15.020	70.730	15.524	16.823	131.566
Vechtstromen	10.228	1.834	543	14.057	66.193	14.528	15.744	123.127
Zuiderzeeland	8.149	1.461	433	11.199	52.737	11.574	12.543	98.096
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	227.374	40.779	12.071	312.486	1.471.505	322.959	350.000	2.737.174

2. Programma Kennis en verbinden	Kennis delen & Verbinden	Capaciteit BUCA	Ondersteuning OGT / I-platform	Kwaliteitsverbetering uitvoering projecten en beheer	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	
	1	1	1	1	
Aa en Maas	9.680	8.062	7.007	11.045	35.795
AGV/Waternet	12.991	10.820	9.405	14.823	48.039
Brabantse Delta	10.034	8.357	7.263	11.448	37.102
De Dommel	9.059	7.545	6.558	10.336	33.496
De Stichtse Rijnlanden	9.892	8.239	7.161	11.287	36.579
Delfland	15.013	12.504	10.868	17.130	55.515
Fryslân	9.731	8.104	7.044	11.102	35.982
Drents Overijsselse Delta	10.751	8.955	7.783	12.267	39.756
Hollands Noorderkwartier	14.660	12.210	10.612	16.727	54.209
Hollandse Delta	11.640	9.695	8.426	13.281	43.041
Hunze en Aa's	8.383	6.982	6.068	9.564	30.997
Noorderzijlvest	10.574	8.807	7.654	12.064	39.099
Limburg	7.391	6.155	5.350	8.432	27.328
Rijn en IJssel	8.496	7.076	6.150	9.694	31.416
Rijnland	13.307	11.083	9.633	15.183	49.206
Rivierenland	12.091	10.070	8.753	13.796	44.710
Scheldestromen	8.548	7.119	6.188	9.753	31.608
Schieland en de Krimpenerwaard	8.630	7.188	6.248	9.847	31.913
Vallei en Veluwe	10.532	8.772	7.624	12.017	38.944
Vechtstromen	9.856	8.209	7.135	11.246	36.446
Zuiderzeeland	7.853	6.540	5.685	8.960	29.037
RWS CIV	-	-	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-
Totaal	219.110	182.494	158.616	250.000	810.220

3. Programma Waterketen	
	Z-info
Kostenverdeelsleutel	ONTWERP
	1
Aa en Maas	74.420
AGV/Waternet	102.585
Brabantse Delta	65.212
De Dommel	72.974
De Stichtse Rijnlanden	69.383
Delfland	95.836
Fryslân	-
Drents Overijsselse Delta	57.246
Hollands Noorderkwartier	86.882
Hollandse Delta	90.161
Hunze en Aa's	-
Noorderzijlvest	35.084
Limburg	105.130
Rijn en IJssel	62.696
Rijnland	104.797
Rivierenland	81.731
Scheldestromen	39.516
Schieland en de Krimpenerwaard	35.157
Vallei en Veluwe	100.492
Vechtstromen	87.712
Zuiderzeeland	33.749
RWS CIV	-
Het Waterschapshuis	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-
Derden inzake IHW	-
IPO	-
Totaal	1.400.762

4. Programma Bedrijfsfuncties	DAMO Afvalwater keten Logisch	B&O DAMO Afvalwater keten Logisch	DAMO Afvalwater keten Fysiek en Koppelvlak	B&O DAMO Afvalwater keten Fysiek en Koppelv	B&O DAMO Metingen Keringen Logisch	De Digitale Wartertoets	NDFP	B&O DAMO Water systeem	Vangst registratie
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	VAST	VAST	45/55	45/55
	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	-	3.203	-	15.062	4.671	14.532	18.443	8.523	2.074
AGV/Waternet	-	4.298	-	-	6.260	-	18.443	11.389	2.784
Brabantse Delta	-	3.320	-	15.596	4.841	-	18.443	8.829	2.150
De Dommel	-	2.997	-	-	-	-	18.443	7.985	1.941
De Stichtse Rijnlanden	-	3.273	-	15.383	4.773	14.532	-	8.707	2.120
Delfland	-	4.967	-	23.121	7.230	-	18.443	13.138	3.217
Fryslân	-	3.557	-	-	5.185	14.532	18.443	9.450	2.304
Drents Overijsselse Delta	-	3.219	-	-	4.696	14.532	18.443	8.567	2.085
Hollands Noorderkwartier	-	4.850	-	-	7.061	14.532	18.443	12.832	3.142
Hollandse Delta	-	3.851	-	18.023	5.612	14.532	18.443	10.219	2.494
Hunze en Aa's	-	2.773	-	-	4.049	14.532	-	-	1.796
Noorderzijlvest	-	2.445	-	11.602	3.573	14.532	18.443	6.542	1.584
Limburg	-	3.498	-	-	5.100	14.532	18.443	9.297	2.266
Rijn en IJssel	-	2.811	-	-	4.103	14.532	18.443	7.498	1.821
Rijnland	-	4.403	-	-	6.412	14.532	18.443	11.662	2.852
Rivierenland	-	4.000	-	18.705	5.828	14.532	18.443	10.609	2.591
Scheldestromen	-	2.828	-	-	4.128	-	18.443	-	1.832
Schieland en de Krimpenerwaard	-	2.855	-	-	4.168	14.532	18.443	7.615	1.850
Vallei en Veluwe	-	3.484	-	16.349	5.080	14.532	18.443	9.260	2.257
Vechtstromen	-	3.261	-	-	4.756	14.532	18.443	8.676	2.112
Zuiderzeeland	-	2.598	-	-	3.795	14.532	18.443	6.942	1.683
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	72.493	-	133.842	101.321	232.510	350.409	177.741	46.956

4. Programma Bedrijfsfuncties	Digitaal Aangifte bedrijven	Govroam	Nationale regenradar / WIWB	Programma Privacy	B&O DAMO Keringen	Beheer en Onderhoud DDSC 2018	Business Case Dynamische Dijkdata	DAMO Metingen Keringen	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	
	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	2.246	1.916	3.475	2.660	11.048	-	-	-	87.853
AGV/Waternet	3.008	-	4.663	3.569	14.736	-	-	-	69.150
Brabantse Delta	2.328	1.987	3.602	2.757	11.442	-	-	-	75.294
De Dommel	2.103	1.792	3.252	2.489	-	-	-	-	41.002
De Stichtse Rijnlanden	2.295	1.959	3.551	2.718	11.285	-	-	-	70.595
Delfland	3.474	2.984	5.389	4.125	16.987	-	-	-	103.075
Fryslân	2.493	2.131	3.859	2.954	12.241	-	-	-	77.150
Drents Overijsselse Delta	2.258	1.927	3.493	2.673	11.105	-	-	-	72.997
Hollands Noorderkwartier	3.393	2.913	5.262	4.028	16.594	-	-	-	93.049
Hollandse Delta	2.697	2.309	4.178	3.198	13.231	-	-	-	98.787
Hunze en Aa's	1.947	1.657	3.009	2.303	-	-	-	-	32.067
Noorderzijlvest	1.719	1.458	2.653	2.031	8.499	-	-	-	75.080
Limburg	2.452	2.095	3.795	2.905	12.044	-	-	-	76.427
Rijn en IJssel	1.974	1.679	3.050	2.334	9.730	-	-	-	67.974
Rijnland	3.081	2.642	4.777	3.656	15.087	-	-	-	87.546
Rivierenland	2.801	2.399	4.340	3.322	13.733	-	-	-	101.304
Scheldestromen	-	1.690	3.068	2.348	-	-	-	-	34.337
Schieland en de Krimpenerwaard	2.005	1.706	3.098	2.371	9.880	-	-	-	68.522
Vallei en Veluwe	2.442	2.087	3.780	2.894	11.997	-	-	-	92.606
Vechtstromen	2.287	1.952	3.538	2.708	11.245	-	-	-	73.508
Zuiderzeeland	1.825	1.551	2.819	2.157	9.013	-	-	-	65.358
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	48.828	40.835	78.650	60.200	219.896	-	-	-	1.563.680

5. Programma Diensten	B&O WION portaal	Open data	IPv6	B&O Centrale DataLaag	Zaak Type Catalogus	Project eHRM	B&O eHRM	Omgevings wet IHW RWS	Nieuw Waterscha psNet	Software catalogus (Proj + B&O)
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	VERLOON	45/55	45/55	45/55
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	630	-	1.118	11.393	2.334	-	21.572	4.914	46.693	6.784
AGV/Waternet	-	-	1.500	15.290	3.132	-	-	6.595	-	9.105
Brabantse Delta	653	-	1.159	11.809	2.419	-	24.978	5.094	48.389	7.032
De Dommel	589	-	1.046	10.661	2.184	-	21.790	4.599	43.712	6.348
De Stichtse Rijnlanden	644	-	1.142	11.643	2.385	-	-	5.022	-	6.933
Delfland	980	-	1.734	17.669	3.619	-	22.358	7.622	-	10.522
Fryslân	700	-	1.242	12.654	2.592	-	-	5.458	-	7.535
Drents Overijsselse Delta	633	-	1.124	11.452	2.346	-	29.869	4.940	-	6.819
Hollands Noorderkwartier	957	-	1.693	17.254	3.534	-	-	7.443	-	10.274
Hollandse Delta	759	-	1.344	13.699	2.806	-	24.716	5.909	56.094	8.157
Hunze en Aa's	544	-	968	9.866	2.021	-	-	4.256	-	5.875
Noorderzijvest	479	-	853	8.698	1.782	-	14.061	3.752	-	5.179
Limburg	688	-	1.221	12.445	2.549	-	15.240	5.368	-	7.410
Rijn en IJssel	552	-	981	9.999	2.048	-	17.817	4.313	-	5.954
Rijnland	868	-	1.537	15.661	3.208	-	31.616	6.756	-	9.326
Rivierenland	788	-	1.396	14.230	2.915	-	45.982	6.138	58.258	8.474
Scheldestromen	555	-	987	10.060	2.061	-	-	4.340	-	5.991
Schieland en de Krimpenerwaard	561	-	997	10.157	2.081	-	15.808	4.382	-	6.048
Vallei en Veluwe	686	-	1.216	12.395	2.539	-	24.934	5.347	-	7.381
Vechtstromen	641	-	1.138	11.600	2.376	-	22.445	5.004	-	6.908
Zuiderzeeland	510	-	907	9.242	1.893	-	14.760	3.987	-	5.503
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	-	-	3.406	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	13.417	-	25.304	257.878	52.825	-	351.353	111.239	253.146	153.558

5. Programma Diensten	DROP	Vergader centrum	Doorontwikkeling en gebruik WILMA	Oracle TECH	Oracle Contract mgnt	Omgevings wet WS	Programma Informatie veiligheid	Gartner contractmanagement	WIBON (BC)	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	LICENTIE	45/55	45/55	45/55	45/55	VAST	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	13.658	16.759	15.507	103.597	4.656	22.202	37.173	-	-	308.991
AGV/Waternet	18.331	22.492	20.811	-	-	29.797	49.889	-	-	176.942
Brabantse Delta	14.157	17.372	16.073	81.990	4.828	23.013	38.531	-	-	297.498
De Dommel	12.781	15.683	14.511	57.634	4.354	20.777	34.786	-	-	251.456
De Stichtse Rijnlanden	13.958	17.127	15.847	99.815	4.759	22.689	37.988	-	-	239.951
Delfland	21.183	25.993	24.050	157.254	7.249	34.435	57.653	-	-	392.322
Fryslân	15.170	18.614	17.223	84.745	5.177	24.660	41.287	-	-	237.058
Drents Overijsselse Delta	13.730	16.847	15.588	105.314	4.681	22.318	37.367	-	-	273.028
Hollands Noorderkwartier	20.685	25.381	23.484	131.432	7.077	33.624	56.296	-	-	339.134
Hollandse Delta	16.424	20.152	18.646	78.566	5.609	26.697	44.699	-	-	324.278
Hunze en Aa's	11.828	14.513	13.428	78.312	4.025	19.226	32.191	-	-	197.052
Noorderzijvest	10.428	12.795	11.839	63.377	3.543	16.951	28.381	-	-	182.120
Limburg	14.919	18.307	16.938	90.880	5.091	24.252	40.605	-	-	255.914
Rijn en IJssel	11.988	14.709	13.610	65.425	4.080	19.486	32.626	-	-	203.588
Rijnland	18.776	23.039	21.317	115.752	6.420	30.521	51.101	-	-	335.897
Rivierenland	17.060	20.933	19.369	90.971	5.828	27.732	46.432	-	-	366.508
Scheldestromen	12.061	14.799	13.693	72.308	4.105	19.605	32.825	-	-	193.391
Schieland en de Krimpenerwaard	12.177	14.942	13.825	65.391	4.146	19.795	33.142	-	-	203.451
Vallei en Veluwe	14.860	18.234	16.871	114.503	5.070	24.156	40.444	-	-	288.638
Vechtstromen	13.907	17.064	15.789	92.701	4.742	22.607	37.850	-	-	254.773
Zuiderzeeland	11.080	13.595	12.579	61.560	3.767	18.011	30.155	-	-	187.549
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.406
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	309.162	379.351	351.000	1.811.527	99.207	502.557	841.422	-	-	5.512.946

6. Programma Derden AHN, BM en SAW@	Project SAW@	B&O SAW@ Personele inzet HWH	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	Aanvullen d project SAW@	SAW@ HWH-werkzaam heden	Actueel Hoogte bestand Nederland	Beeld Materiaal	Totaal
Kostenverdeelsleutel	DNO	VAST	45/55	45/55	45/55	M2	M2	
	1	1			1	1	1	
Aa en Maas	-	-	102.986	-	3.322	36.343	15.072	157.723
AGV/Waternet	-	-	137.313	-	4.443	15.894	6.591	164.241
Brabantse Delta	-	-	106.651	-	3.442	38.541	15.983	164.617
De Dommel	-	-	PM	-	3.111	34.138	14.157	51.407
De Stichtse Rijnlanden	-	-	-	-	-	18.740	7.772	26.511
Delfland	-	-	-	-	-	9.152	3.796	12.948
Fryslân	-	-	-	-	-	78.101	32.389	110.489
Drents Overijsselse Delta	-	-	-	-	-	57.673	23.917	81.590
Hollands Noorderkwartier	-	-	154.610	-	5.008	44.332	18.385	222.336
Hollandse Delta	-	-	123.302	-	3.986	22.981	9.530	159.799
Hunze en Aa's	-	-	-	-	-	46.725	19.377	66.102
Noorderzijlvest	-	-	112.251	-	3.625	32.504	13.480	161.859
Limburg	-	-	79.251	-	2.547	49.874	20.683	152.354
Rijn en IJssel	-	-	-	-	-	44.016	18.254	62.270
Rijnland	-	-	-	-	-	24.366	10.105	34.471
Rivierenland	-	-	127.980	-	4.139	45.371	18.815	196.305
Scheldestromen	-	-	-	-	-	42.949	17.811	60.761
Schieland en de Krimpenerwaard	-	-	-	-	-	7.926	3.287	11.213
Vallei en Veluwe	-	-	111.816	-	3.610	55.265	22.919	193.610
Vechtstromen	-	-	-	-	-	51.250	21.253	72.503
Zuiderzeeland	-	-	84.041	-	2.703	33.859	14.041	134.644
RWS CIV	-	299.920	-	-	-	-	-	299.920
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	2.670.294	2.670.294
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	299.920	1.140.201	-	39.936	790.000	2.997.910	5.267.967

7. Programma IHW	Personeels kosten basistaken IHW	Externe productkos ten	Facilitering IHW door HWH	Totaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	VAST	
	1	1	1	
Aa en Maas	41.667	7.143	13.620	62.430
AGV/Waternet	41.667	7.143	13.620	62.430
Brabantse Delta	41.667	7.143	13.620	62.430
De Dommel	41.667	7.143	13.620	62.430
De Stichtse Rijnlanden	41.667	7.143	13.620	62.430
Delfland	41.667	7.143	13.620	62.430
Fryslân	41.667	7.143	13.620	62.430
Drents Overijsselse Delta	41.667	7.143	13.620	62.430
Hollands Noorderkwartier	41.667	7.143	13.620	62.430
Hollandse Delta	41.667	7.143	13.620	62.430
Hunze en Aa's	41.667	7.143	13.620	62.430
Noorderzijlvest	41.667	7.143	13.620	62.430
Limburg	41.667	7.143	13.620	62.430
Rijn en IJssel	41.667	7.143	13.620	62.430
Rijnland	41.667	7.143	13.620	62.430
Rivierenland	41.667	7.143	13.620	62.430
Scheldestromen	41.667	7.143	13.620	62.430
Schieland en de Krimpenerwaard	41.667	7.143	13.620	62.430
Vallei en Veluwe	41.667	7.143	13.620	62.430
Vechtstromen	41.667	7.143	13.620	62.430
Zuiderzeeland	41.667	7.143	13.620	62.430
Data ICT Dienst	-	-	-	-
Het Waterschapshuis	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-
IPO	-	180.000	-	180.000
Totaal	875.000	330.000	286.028	1.491.028

15.4 Bijlage 4 Totaal bijdragen herzien 2018 t.o.v. 2019

Totale bijdrage per waterschap begroting 2019	Bestuur & organisatie	Kennis & verbinden	Waterketen	Bedrijfs-functies	Diensten	Derden AHN, BM en SAW@	IHW	Totaal
Aa en Maas	120.925	35.795	74.420	87.853	308.991	157.723	62.430	848.137
AGV/Waternet	162.290	48.039	102.585	69.150	176.942	164.241	62.430	785.676
Brabantse Delta	125.342	37.102	65.212	75.294	297.498	164.617	62.430	827.496
De Dommel	113.161	33.496	72.974	41.002	251.456	51.407	62.430	625.926
De Stichtse Rijnlanden	123.576	36.579	69.383	70.595	239.951	26.511	62.430	629.025
Delfland	187.548	55.515	95.836	103.075	392.322	12.948	62.430	909.674
Fryslân	134.309	39.756	-	77.150	237.058	110.489	62.430	661.192
Drents Overijsselse Delta	121.557	35.982	57.246	72.997	273.028	81.590	62.430	704.829
Hollands Noorderkwartier	183.134	54.209	86.882	93.049	339.134	222.336	62.430	1.041.172
Hollandse Delta	145.407	43.041	90.161	98.787	324.278	159.799	62.430	923.903
Hunze en Aa's	104.717	30.997	-	32.067	197.052	66.102	62.430	493.365
Noorderzijlvest	92.324	27.328	35.084	75.080	182.120	127.781	62.430	602.147
Limburg	132.090	39.099	105.130	76.427	255.914	186.432	62.430	857.522
Rijn en IJssel	106.132	31.416	62.696	67.974	203.588	62.270	62.430	596.507
Rijnland	166.234	49.206	104.797	87.546	335.897	34.471	62.430	840.581
Rivierenland	151.044	44.710	81.731	101.304	366.508	196.305	62.430	1.004.031
Scheldestromen	106.781	31.608	39.516	34.337	193.391	60.761	62.430	528.824
Schieland en de Krimpenerwaard	107.813	31.913	35.157	68.522	203.451	11.213	62.430	520.499
Vallei en Veluwe	131.566	38.944	100.492	92.606	288.638	193.610	62.430	908.287
Vechtstromen	123.127	36.446	87.712	73.508	254.773	72.503	62.430	710.500
Zuiderzeeland	98.096	29.037	33.749	65.358	187.549	134.644	62.430	610.863
Subtotaal waterschappen	2.737.174	810.220	1.400.762	1.563.680	5.509.540	2.297.753	1.311.028	15.630.156
RWS CIV	-	-	-	-	-	299.920	-	299.920
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	3.406	-	-	3.406
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	2.670.294	-	2.670.294
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO IHW	-	-	-	-	-	-	180.000	180.000
Subtotaal derden	-	-	-	-	3.406	2.970.214	180.000	3.153.620
Totaal	2.737.174	810.220	1.400.762	1.563.680	5.512.946	5.267.967	1.491.028	18.783.776

Totale bijdrage per waterschap herziene begroting 2018	Bestuur & organisatie	Kennis & verbinden	Waterketen	Bedrijfs- functies	Diensten	Derden AHN, BM en SAW@	IHW	Totaal
Aa en Maas	143.136	24.412	76.107	123.234	334.538	157.723	62.229	921.378
AGV/Waternet	192.097	32.762	102.931	103.077	193.349	164.241	62.229	850.687
Brabantse Delta	148.364	25.303	67.338	112.177	322.576	164.617	62.229	902.604
De Dommel	133.945	22.844	74.730	51.910	273.459	51.407	62.229	670.524
De Stichtse Rijnlanden	146.274	24.947	71.310	137.792	259.573	26.511	62.229	728.635
Delfland	221.994	37.861	96.503	158.136	431.890	12.948	62.229	1.021.561
Fryslân	158.978	27.114	2.364	95.260	256.989	110.489	62.229	713.423
Drents Overijsselse Delta	143.883	24.539	56.884	89.340	299.313	81.590	62.229	757.778
Hollands Noorderkwartier	216.770	36.970	87.976	117.927	366.355	222.336	62.229	1.110.561
Hollandse Delta	172.114	29.354	91.099	141.322	352.277	159.799	62.229	1.008.193
Hunze en Aa's	123.950	21.140	2.364	46.581	212.808	66.102	62.229	535.173
Noorderzijlvest	109.281	18.638	38.644	132.874	201.820	127.781	62.229	691.268
Limburg	156.350	26.665	102.488	94.230	283.346	186.432	62.229	911.740
Rijn en IJssel	125.626	21.425	62.075	82.179	225.544	62.270	62.229	641.348
Rijnland	196.766	33.558	105.037	110.081	369.819	34.471	62.229	911.961
Rivierenland	178.786	30.492	83.070	176.258	395.713	196.305	62.229	1.122.851
Scheldestromen	126.394	21.556	42.865	49.108	209.921	60.761	62.229	572.834
Schieland en de Krimpenerwaard	127.615	21.765	38.714	82.959	225.702	11.213	62.229	570.196
Vallei en Veluwe	155.731	26.560	100.937	161.868	317.057	193.610	62.229	1.017.992
Vechtstromen	145.742	24.856	85.899	90.069	280.768	72.503	62.229	762.066
Zuiderzeeland	116.114	19.803	37.372	78.449	208.068	134.644	62.229	656.678
Subtotaal waterschappen	3.239.910	552.563	1.426.706	2.234.833	6.020.884	2.297.753	1.306.801	17.079.450
RWS CIV	-	-	-	30.771	-	299.920	-	330.691
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	4.444	-	-	4.444
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	2.670.294	-	2.670.294
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	1.073.500	1.073.500
IPO IHW	-	-	-	-	-	-	180.000	180.000
Subtotaal derden	-	-	-	30.771	4.444	2.970.214	1.253.500	4.258.929
Totaal	3.239.910	552.563	1.426.706	2.265.604	6.025.328	5.267.967	2.560.301	21.338.380

Mutatie 2018 herzien t.o.v. 2019	Bestuur & organisatie	Kennis & verbinden	Waterketen	Bedrijfs- functies (excl SAW@)	Diensten	Derden AHN, BM en SAW@	IHW	Totaal
Aa en Maas	-22.210	11.383	-1.687	-35.381	-25.547	-	201	-73.241
AGV/Waternet	-29.808	15.277	-346	-33.927	-16.408	-	201	-65.011
Brabantse Delta	-23.022	11.799	-2.125	-36.883	-25.078	-	201	-75.108
De Dommel	-20.784	10.652	-1.756	-10.908	-22.003	-	201	-44.598
De Stichtse Rijnlanden	-22.697	11.633	-1.927	-67.197	-19.622	-	201	-99.609
Delfland	-34.447	17.654	-667	-55.061	-39.568	-	201	-111.887
Fryslân	-24.669	12.643	-2.364	-18.111	-19.932	-	201	-52.231
Drents Overijsselse Delta	-22.326	11.442	362	-16.343	-26.284	-	201	-52.948
Hollands Noorderkwartier	-33.636	17.239	-1.094	-24.878	-27.221	-	201	-69.389
Hollandse Delta	-26.707	13.688	-937	-42.535	-27.999	-	201	-84.290
Hunze en Aa's	-19.233	9.857	-2.364	-14.515	-15.755	-	201	-41.809
Noorderzijvest	-16.957	8.691	-3.560	-57.794	-19.700	-	201	-89.120
Limburg	-24.261	12.434	2.642	-17.803	-27.432	-	201	-54.219
Rijn en IJssel	-19.493	9.990	621	-14.205	-21.956	-	201	-44.841
Rijnland	-30.532	15.648	-240	-22.536	-33.921	-	201	-71.380
Rivierenland	-27.742	14.218	-1.339	-74.954	-29.205	-	201	-118.820
Scheldestromen	-19.612	10.052	-3.349	-14.771	-16.531	-	201	-44.010
Schieland en de Krimpenerwaard	-19.802	10.149	-3.557	-14.438	-22.250	-	201	-49.697
Vallei en Veluwe	-24.165	12.385	-445	-69.262	-28.419	-	201	-109.705
Vechtstromen	-22.615	11.590	1.813	-16.561	-25.995	-	201	-51.566
Zuiderzeeland	-18.017	9.234	-3.624	-13.091	-20.519	-	201	-45.816
Subtotaal waterschappen	-502.736	257.657	-25.944	-671.153	-511.344	-	4.227	-1.449.294
RWS CIV	-	-	-	-30.771	-	-	-	-30.771
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	-1.038	-	-	-1.038
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-1.073.500	-1.073.500
IPO IHW	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal derden	-	-	-	-30.771	-1.038	-	-1.073.500	-1.105.309
Totaal	-502.736	257.657	-25.944	-701.925	-512.382	-	-1.069.273	-2.554.603

15.5 Bijlage 5 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden)

Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek is het merendeelcriterium (werk voor derden) berekend. Voor de toepassing van een vrijstelling voor aanbesteding is het van belang dat HWH minimaal 80% van haar werkzaamheden verricht voor waterschappen die deelnemen aan de Gemeenschappelijke regeling. Het merendeelcriterium mag berekend worden over een periode van 3 jaar. Het percentage werk voor derden in de periode 2017, 2018 en 2019 (begroot) bedraagt 13,4% en valt daarmee binnen het maximum van 20%.

CONCEPT

15.6 Bijlage 6 EMU saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek
Sector Overheidsfinanciën en consumentenprijzen
Antw oordnummer 25000, 2490 XA Den Haag

Berekening EMU-saldo
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis

Algemene gegevens:			
Naam gemeenschappelijke regeling	Het Waterschapshuis		
Nummer gemeenschappelijke regeling			
Jaar:	2019		
Naam contactpersoon:			
Telefoon:			
E-mail:			
Bestandsnaam:	EMU19005.XLS		

Omschrijving	2019	2018	2017
	x € 1000,- Volgens begroting 2019	x € 1000,- Volgens begroting 2018	x € 1000,- Volgens begroting 2017
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)			
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	96	95	107
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie			
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd			
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen			30
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten:	☐ ja ☒ nee ☐ ja/nee		
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo	96	95	77